ครูไทยไปพบครูเทศ การเดินทางไปพบครูรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีรุ่น 2 พ.ศ. 2560
ครูเฮซุส อินซิลาดา 1- 3 เมษายน 2560 สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
ครูเอนชอน ระมัน (5-8 สิงหาคม 2561) สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

(ร่าง)

ดร. เฮซุส อินสิลาดา จากประเทศฟิลิปปินส์

ดร. เฮซุส อินสิลาดา ปัจจุบันอายุ 39 ปี เกิดที่เมือง Calinog จังหวัด Iloilo จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจาก Calinog Agricultural and Industrial College และ ระดับปริญญาโท/เอกจาก West Visayas State University หลังจบการศึกษาระดับปริญญาตรีได้ทำหน้าที่ด้านการศึกษาที่ Alcarde Gustilo Memorial National High School ระหว่างปี 2545- 2548 ต่อมาได้มาเป็นครูใหญ่ ที่ โรงเรียน Wenceslao S. Grio National High School ช่วงปี 2558-2559 หลังจากนั้นมาปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านการศึกษา อยู่ที่โรงเรียน Alcarde Gustilo Memorial National High School ปี 2561 ดร.อินสิลาดาย้ายไปเป็นครูใหญ่โรงเรียนมัธยมปลายคานิงกัน (Caningan National High School)

ระหว่างที่ทำหน้าที่ครูผู้สอน ดร.เฮซุส อินสิลาดา ได้รับมอบหมายให้จัดประชุม สัมมนาและฝึกอบรมอยู่เป็นประจำ เช่น การฝึกอบรมครูประจำการ การอบรมครูผู้สอนระดับมัธยมวิชาภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและการดำรงชีวิต การอบรมครู เพื่อฝึกทักษะภาษาอังกฤษ การประชุมผู้ประสานงาน/หัวหน้าหมวดวิชาภาษาอังกฤษ การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อดำเนินโครงการพิเศษด้านการเขียนข่าวสำหรับโรงเรียนมัธยม การประชุมนักเขียนรุ่นเยาว์ การสัมมนาการเขียนแบบสร้างสรรค์ การอบรมครูสอนเกรด 9 ของการศึกษาพื้นฐาน 12 ปี การประชุมโรงเรียนระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมปลาย การประชุมกึ่งวางแผนของสถาบันนักการศึกษาระดับชาติของฟิลิปปินส์ การประชุมสุดยอดหนังสือเด็กที่ใช้ภาษาแม่ เป็นต้น

นอกจากนี้ ดร.เฮซุส อินสิลาดา ยังมีผลงานสร้างสรรค์ต่างๆ ด้วยตนเอง เช่น นวนิยาย บทกวีนิพนธ์ เรื่องสั้นที่พิมพ์เผยแพร่จำนวนมาก เป็นผู้ที่ได้รับรางวัลและได้รับการยกย่องชมเชยหลากหลายบทบาท ทั้งเป็นวิทยากร ผู้ตัดสิน องค์ปาฐก ผู้จัดการประชุม จัดการฝึกอบรมครู ตัวอย่างเช่น เป็นวิทยากรหัวข้อ "ภาษา ชีวิตและวรรณกรรม" เป็นผู้ตัดสินการประกวดการเขียนเรื่องสั้น การประกวดการพูดภาษาอังกฤษ เป็นองค์ปาฐกระหว่างการประชุมหัวหน้าหมวดภาษาอังกฤษ เป็นผู้จัดการประชุมระดับภูมิภาคหัวข้อ "โลกาภิวัตน์ ความเข้าใจแนวโน้มของโลกและท้องถิ่น ด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม มรดกและหลักสูตรการเรียนการสอน" เป็นต้น

อาทิตย์ 1 เมษายน 2561

เดินทางมาฟิลิปปินส์ ไปเมืองอิโลอิโล(Iloilo) เกาะ Panay เพื่อพบครูรางวัลเจ้าฟ้ามหาจักรีคนที่สอง ปี 2560 จากฟิลิปปินส์คือ ดร.เฮซุส อินสิลาดา (Jesus Incilada) ครูเฮซุสได้รับการยกย่องว่าผู้สร้างการเรียนรู้แบบองค์รวม บนวิถีทางวัฒนธรรม และเป็นนักประพันธ์ภาษาถิ่น เพื่อปลุกความภูมิใจในความเป็นคนฟิลิปปินส์ท้องถิ่น

Iloilo เป็นชื่อจังหวัดและเมือง (Iloilo City) บนเกาะ Panay ทางตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่เกาะฟิลิปปินส์ อยู่ใต้มะนิลาลงมา เกาะPanay อยู่ในกลุ่มเกาะที่เรียกว่า West Visayas

<u>ตอนที่สอง</u>

ตามหลักฐานทางโบราณคดี มนุษย์สมัยใหม่ (Homo sapien) อพยพมาสู่หมู่เกาะฟิลิปปินส์ราว 4 - 5 หมื่นปี มาแล้วจากเกาะบอร์เนียวทางตะวันตกเมื่อยุคน้ำแข็งสุดท้ายที่ระดับน้ำทะเลลดลง เกาะบอร์เนียวปัจจุบันด้านบนของเกาะคือรัฐซาราวัค รัฐซาบาห์ ของมาเลเซีย, ประเทศบรูไน ด้านใต้เกาะคือส่วนที่เรียกว่า Kalimantan ของประเทศอินโดนีเซีย ในยุคน้ำแข็ง น้ำทะเลเปลี่ยนไปเป็นน้ำแข็ง เกิดทางเดินเชื่อม/สะพานแผ่นดิน (land bridge) เมื่อหมดยุคน้ำแข็ง สะพานแผ่นดินจมอยู่ใต้น้ำ มนุษย์ยุคแรกนี้วิวัฒนาการมาเป็นคนพื้นเมืองชาติพันธุ์ Negritos นอกจากในฟิลิปปินส์ Negrito อาศัยอยู่ในหมู่เกาะAndaman และ Nicobarของอินเดีย, เป็นกลุ่มซาไกในไทย และ Semang ในมาเลเซีย

สะพานแผ่นดินเหล่านี้ทำให้โฮโมเซเปี้ยนอพยพจากแผ่นดินใหญ่ของทวีป ไปสู่เกาะต่างได้ เช่นจากแผ่นดินใหญ่เอเซียตะวันออกเฉียงใต้ ไปหมู่เกาะต่าง ๆของอินโดนีเซีย จากนั้นไปออสเตรเลีย ไปฟิลิปปินส์

จากการเชื่อมต่อกันทางสะพานแผ่นดินในอดีต และการเดินทางทางเรือประมาณสองพันปีมาแล้ว เริ่มจากด้านตะวันตกของหมู่เกาะฟิลิปปินส์ ซึ่งคนอาศัย มีการค้าขาย มีอารยธรรม นับตั้งแต่หมู่เกาะอินโดนีเซีย และไกลออกไปคืออนุทวีปอินเดียและโลกอาหรับ ในขณะที่ด้านตะวันออกของฟิลิปปินส์เป็นพื้นน้ำกว้างใหญ่ของมหาสมุทรแปซิฟิก ไม่มีคนอยู่มาก ทำให้หมู่เกาะฟิลิปปินส์รับอิทธิพลมาจากด้านตะวันตกมากกว่าด้านตะวันออก มีการอพยพของชาติพันธุ์มาเลย์ ติดต่อค้าขาย หมู่เกาะฟิลิลิปปินส์ได้ศาสนาทั้งพุทธและอิสลามจากหมู่เกาะอินโดนีเซีย

โดยเฉพาะจากเกาะบอร์เนียวที่ใกล้ที่สุด ทั้งนี้ความขัดแย้งระหว่างฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไน เรื่องดินแดน หมู่เกาะ พื้นที่ทะเลที่มีน้ำมัน แกสธรรมชาติ ก็มาจากอำนาจของอาณาจักรและรัฐสุลต่านของหมู่เกาะอินโดนีเซียในอดีต

การติดต่อกับจีนมาจากทางทิศเหนือ คาดว่าเกิดใกล้เคียงกับการเดินทางของพ่อค้าจีนมาเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ประมาณหนึ่งพันห้าร้อยปีมาแล้ว มีคนจีนอพยพมาค้าขายตั้งรกราก

คนฟิลิปปินส์ปัจจุบันประกอบด้วยชาติพันธุ์เดิมคือ เนกริโต้ รวมทั้งมาเลย์ จีน และล่าสุดสเปนที่เข้ามาเมื่อห้าร้อยปีที่แล้ว

<u>ตอนที่สาม</u>

ฟิลิปปินส์ขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราสูง 6% ติดกันหลายปี ลงทุนทางโครงสร้างพื้นฐานทั้งสนามบิน ท่าเรือ ถนน เห็นชัดจากสนามบินนานาชาติ Ninoy Aquino อาคารระหว่างประเทศที่สะอาดตกแต่งใหม่ ผมมาครั้งสุดท้ายกลางปี 2559 อาคารสนามบินยังใช้หลังเก่า นอกจากนั้นมีการสร้างอาคารการบินในประเทศอีกสองหลังสะอาดและกว้างขวางดี ภายในที่พักผู้โดยสารขาออกมีที่นั่งสบาย มี
อินเทอเนตฟรี มีร้านขายอาหารพอสมควร แต่ราคาสูสีกับสนามบินนานาชาติไทย

ก่อนเปลี่ยนเครื่องบินมาอิโลอิโล ท่านอัครราชทูตได้เลี้ยงอาหารกลางวัน บอกว่าวันนี้เป็น Easter holiday ช่วงหยุดยาว อาจหาอาหารกินยากเพราะชาวฟิลิปปินส์ยังเคร่งเรื่องเทศกาลนี้ ท่านเกรงว่าเมื่อเราไปถึงอิโลอิโลตอนค่ำแล้วจะหาที่กินไม่ได้ ท่านอัครราชทูตพาไปภัตตาคารจีน เราเห็นชาวฟิลิปปินส์เชือสายจีน หน้าตาออกทางจีนเต็มร้าน มีคนจีนที่ไหนก็ไม่มีปัญหาหาทั้งที่กินและอาหาร

บินมาอิโลอิโล เจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการสองคนตามมาด้วย ท่านหนึ่งเป็นผู้อำนวยการด้านความร่วมมือต่างประเทศ อีกท่านหนึ่งดูแลเราตั้งแต่ครั้งที่แล้วที่ไปเกาะมินดาเนา ช่วงหยุดอีสเตอร์ คนฟิลิปปินส์เดินทางมากเพราะตรงกับวันหยุดยาว ใช้เวลาบินมะนิลา-อิโลอิโล หนึ่งชั่วโมง ตัวสนามบินใหม่ของอิโลอิโลและกว้างขวาง ทั้ง ๆที่เป็นสนามบินธรรมดา ไม่ใช่สนามบินนานาชาติ สนามบินอิโลอิโลอยู่ห่างเมืองสิบกว่ากิโลเมตร

ดร.เฮซุส อินสิลาดามารับที่สนามบินและพาไปโรงแรมที่พัก ในระหว่างทางผมได้ถามหลายเรื่องเกี่ยวกับการสอนเด็กชาติพันธุ์ที่ภาษาแม่ไม่ใช่ภาษากลางคือตากาล้อก เพราะดรูอินสิลาดาเป็นคนชาติพันธุ์ Panay Bugidnon

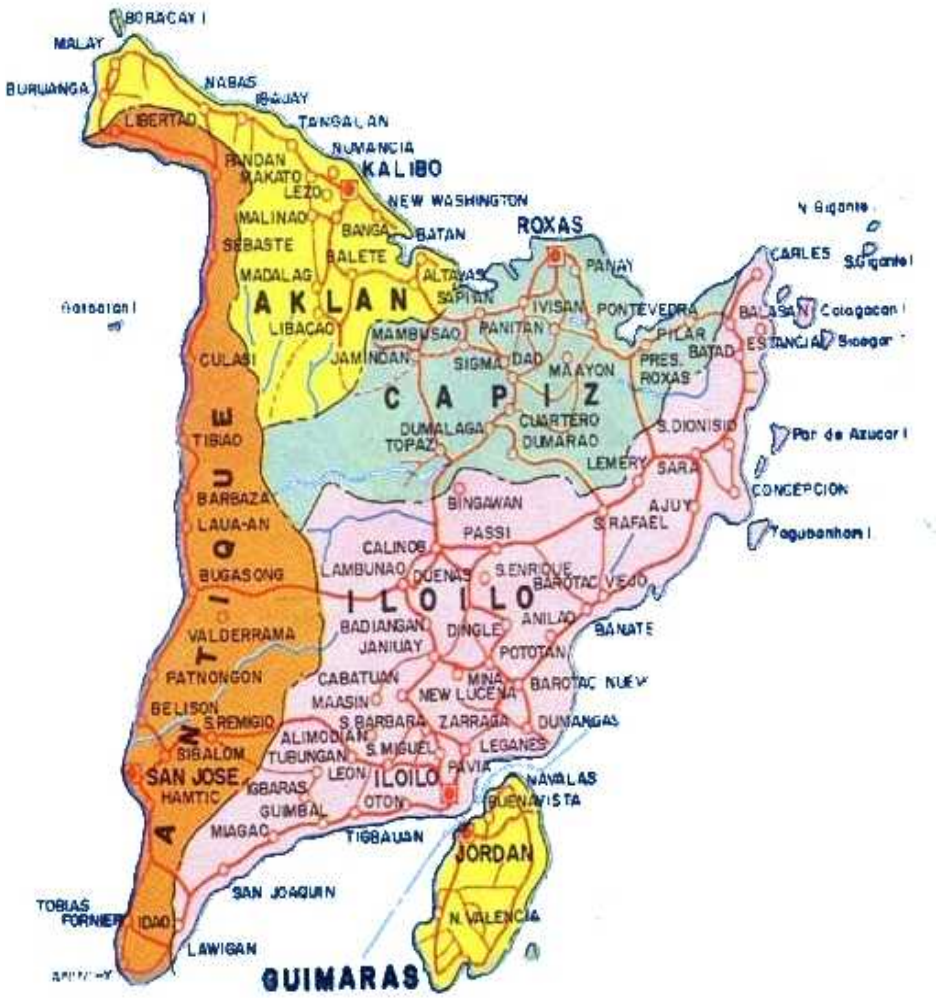

เกาะPanay ประกอบด้วยสี่จังหวัดคือ Iloilo, Aklan, Antique, Capiz โรงเรียนมัธยมคานิงกัน อยู่ในเขต Lambunao, Iloilo Province

<u>มีคำถามจากไลน์ว่า</u>

ก) ฟิลิปปินส์มีเกาะมากมาย. ระบบการศึกษาเป็นระบบกลางใช้กันทุกเกาะ หรือแต่ละเกาะมีอำนาจในการกำหนดนโยบายเอง

ข) คนแต่ละเกาะมีภาษาของตนเองไหม

ค) รัฐบาลกลางและระบบการศึกษาให้ความสำคัญกับภาษาถิ่นและวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นไหม

ผมเคยถามเรื่องเหล่านี้กับกระทรวงศึกษาธิการเมื่อมาพบครูรางวัลเจ้าฟ้ามหาจักรีท่านแรก ครั้งนี้ได้ถามเจ้าหน้าที่กระทรวงและดร.เฮซุส ซึ่งเป็นชาวชาติพันธุ์ ได้ข้อมูลว่า

ก) ตามเอกสาร บอกว่ามีกว่าหนึ่งร้อยภาษาถิ่น (dialects) โรงเรียนใช้ภาษาถิ่นสอนหนังสือได้สิบกว่าภาษาจนถึงป.3 หลังจากนั้นใช้ตากาล้อกเป็นภาษากลาง

ให้ครูชาติพันธุ์ในพื้นที่เรียนครู การบรรจุในพื้นที่ ทำให้ครูสอนภาษาถิ่นก่อนได้ในช่วงต้น แล้วจึงสอนภาษากลาง(ตากาล้อก)

ข)การสอนภาษากลางให้เด็กที่ไม่ได้พูดภาษาแม่ เป็นสิ่งที่น่าสนใจทั้งอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ เพราะมีภาษาถิ่นนับร้อย

ค) ทั้งประเทศมีวิทยาลัยรัฐซึ่งสอนเฉพาะทางประมาณร้อยแห่ง สอนครูและเกษตร มีมหาวิทยาลัยรัฐร้อยยี่สิบแห่ง แต่มีสถาบันอุดมศึกษา (วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย) รัฐและเอกชนรวมกันสามพันกว่าแห่ง !!! มากกว่าไทยราวสิบห้าเท่า สำหรับประชากร 100+ ล้านคน(102?)

ประเทศไทยมี 65 ล้านคน สถาบันอุดมศึกษารัฐและเอกชนประมาณสองร้อยแห่ง

วันจันทร์ที่ 2 เมษายน

เตรียมเดินทางไปโรงเรียนของครูเฮซุส ซึ่งอยู่นอกอิโลอิโลไปทางรถเกือบสามชั่วโมง

ตอนเช้า อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเมืองอิโลอิโล เทียบกับหนังสือพิมพ์ทองถิ่นระดับจังหวัดของไทย เห็นสองสามอย่างน่าสนใจ

ก.การโฆษณาการศึกษาหน้าแรก

ข.การลงประกาศต่อต้านกฎหมายการหย่าร้างโดยกลุ่มศาสนา จะเห็นความเคร่งของชาวแคทอลิกด้านครอบครัว สังคมไทยไม่มีการเคลื่อนไหว ไม่เห็นด้วยอย่างเปิดเผยแบบนี้ ทั้งเรื่องการเมือง สังคม ฟิลิปปินส์คงได้จากอเมริกา

ค. การรุกคืบของนวดและสปาไทย มีโฆษณาถึงห้าสถานบริการในหน้าโฆษณาหน้าเดียว ดูแล้ว ประเทศไทยคงเป็นผู้นำระหว่างประเทศหรือมหาอำนาจด้านการนวดไปแล้ว

รูปซ้ายอาหารมื้อกลางวัน(จำนวนน่ากลัวมาก)ในร้านจีนมะนิลาของวันอีสเตอร์ที่ท่านอัครราชทูตกลัวว่าเราจะไม่มีอะไรกินถ้ามาถึงอิโลอิโลตอนค่ำ รูปขวาเราพบผู้ว่าราชการจังหวัดอิโลอิโลที่โรงแรมที่พัก

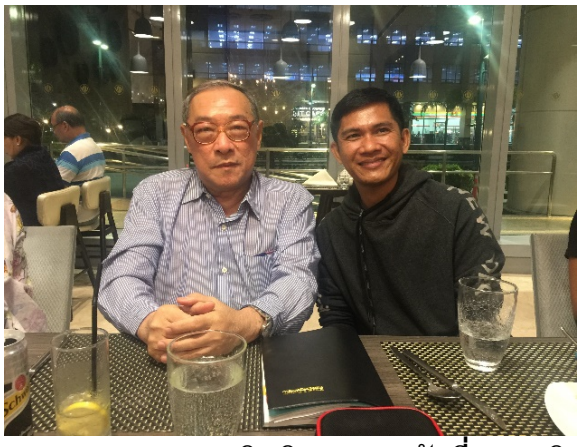

ครูเฮซุส อินสิลาดา มารับที่สนามบินวันไปถึงอิโลอิโล และมากินอาหารเย็นด้วย

THE DAILY GUARDIAN

Western Visayas' Most Read and Respected

SENIOR HIGH SCHOOL

2018 na! #MoveUp with #PHINMAUI

SENIOR HIGH SCHOOL FREE TUITION & MISCELLANEOUS

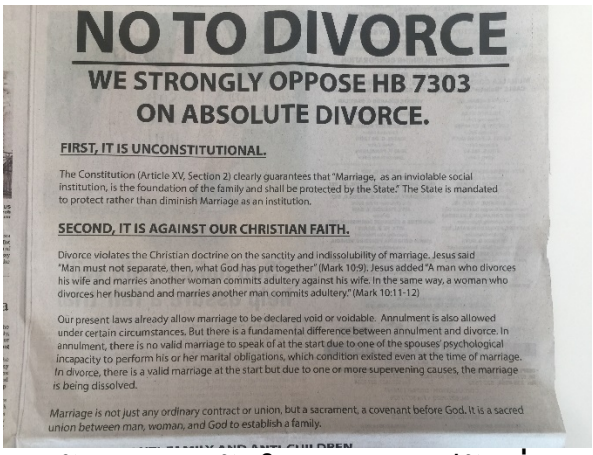

NO TO DIVORCE

WE STRONGLY OPPOSE HB 7303 ON ABSOLUTE DIVORCE.

FIRST, IT IS UNCONSTITUTIONAL.

The Constitution (Article XV, Section 2) clearly guarantees that "Marriage, as an inviolable social institution, is the foundation of the family and shall be protected by the State." The State is mandated to protect rather than diminish Marriage as an institution.

SECOND, IT IS AGAINST OUR CHRISTIAN FAITH.

Divorce violates the Christian doctrine on the sanctity and indissolubility of marriage. Jesus said "Man must not separate, then, what God has put together" (Mark 10:9). Jesus added "A man who divorces his wife and marries another woman commits adultery against his wife. In the same way, a woman who divorces her husband and marries another man commits adultery." (Mark 10:11-12)

Our present laws already allow marriage to be declared void or voidable. Annulment is also allowed under certain circumstances. But there is a fundamental difference between annulment and divorce. In annulment, there is no valid marriage to speak of at the start due to one of the spouses' psychological incapacity to perform his or her marital obligations, which condition existed even at the time of marriage. In divorce, there is a valid marriage at the start but due to one or more supervening causes, the marriage is being dissolved.

Marriage is not just any ordinary contract or union, but a sacrament, a covenant before God. It is a sacred union between man, woman, and God to establish a family.

โฆษณาการศึกษาบนหน้าแรก การโฆษณาต่อต้านการหย่าร้างในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

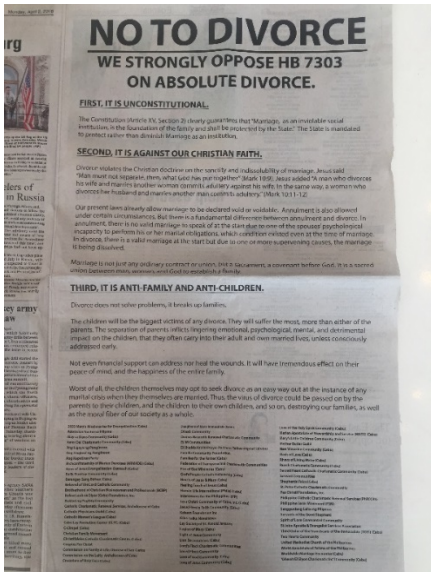

NO TO DIVORCE

WE STRONGLY OPPOSE HB 7303 ON ABSOLUTE DIVORCE.

FIRST, IT IS UNCONSTITUTIONAL.

SECOND, IT IS AGAINST OUR CHRISTIAN FAITH.

THIRD, IT IS ANTI-FAMILY AND ANTI-CHILDREN.

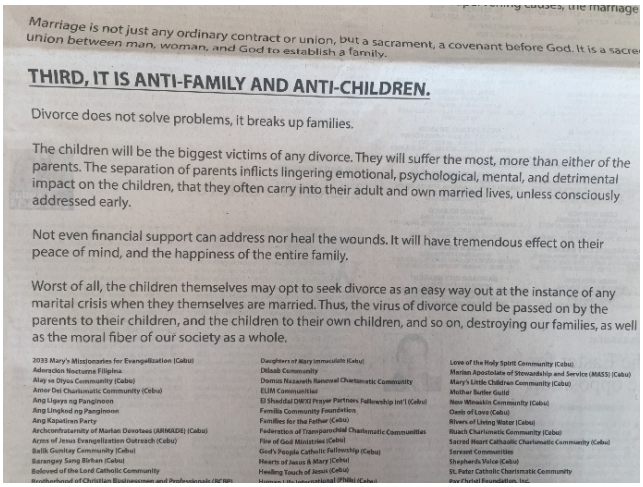

Marriage is not just any ordinary contract or union, but a sacrament, a covenant before God. It is a sacre union between man, woman, and God to establish a family.

THIRD, IT IS ANTI-FAMILY AND ANTI-CHILDREN.

Divorce does not solve problems, it breaks up families.

The children will be the biggest victims of any divorce. They will suffer the most, more than either of the parents. The separation of parents inflicts lingering emotional, psychological, mental, and detrimental impact on the children, that they often carry into their adult and own married lives, unless consciously addressed early.

Not even financial support can address nor heal the wounds. It will have tremendous effect on their peace of mind, and the happiness of the entire family.

Worst of all, the children themselves may opt to seek divorce as an easy way out at the instance of any marital crisis when they themselves are married. Thus, the virus of divorce could be passed on by the parents to their children, and the children to their own children, and so on, destroying our families, as well as the moral fiber of our society as a whole.

ระบุว่าการหย่าร้างผิดรัฐธรรมนูญ ขัดกับคุณค่าของคริสตศาสนา เป็นปฏิปักษ์ครอบครัวและเด็ก

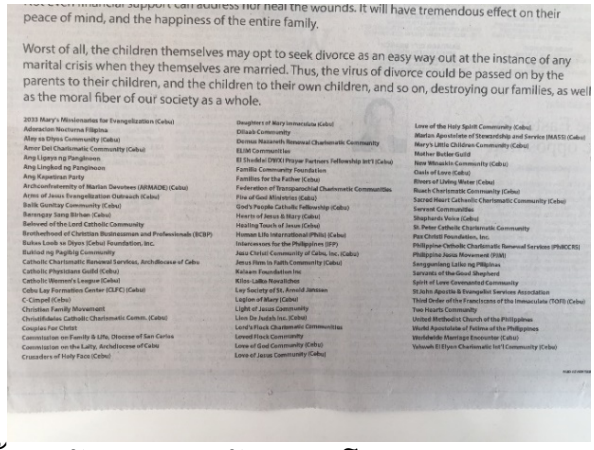

peace of mind, and the happiness of the entire family.

Worst of all, the children themselves may opt to seek divorce as an easy way out at the instance of any marital crisis when they themselves are married. Thus, the virus of divorce could be passed on by the parents to their children, and the children to their own children, and so on, destroying our families, as well as the moral fiber of our society as a whole.

2033 Mary's Minionettes for Evangelization (Cebu)
Adoracion Nocturna Filipina
Ang Ang Diyos Community (Cebu)
Amor Del Charismatic Community (Cebu)
Ang Ligaya ng Panginoon
Ang Lingkod ng Panginoon
Ang Kapatinan Party
Archconfraternity of Marian Devotees (ARMADE) (Cebu)
Arms of Jesus Evangelization Outreach (Cebu)
Balik Gunitay Community (Cebu)
Barangay Sang Birhan (Cebu)
Beloved of the Lord Catholic Community
Brotherhood of Christian Businessman and Professionals (BCBP)
Bukas Loob sa Diyos (Cebu) Foundation, Inc.
Buklod ng Pagibig Community
Catholic Charismatic Renewal Services, Archdiocese of Cebu
Catholic Physicians Guild (Cebu)
Catholic Women's League (Cebu)
Cebu Lay Formation Center (CLFC) (Cebu)
C-Cimpel (Cebu)
Christian Family Movement
Christifidelas Catholic Charismatic Comm. (Cebu)
Couples For Christ
Commission on Family & Life, Diocese of San Carlos
Commission on the Laity, Archdiocese of Cebu
Crusaders of Holy Face (Cebu)
Daughters of Mary Immaculate (Cebu)
Dilaab Community
Domus Nazareth Renewal Charismatic Community
ELIM Communities
El Shadai DWXI Prayer Partners Fellowship Int'l (Cebu)
Familia Community Foundation
Families for the Father (Cebu)
Federation of Transparochial Charismatic Communities
Fire of God Ministries (Cebu)
God's People Catholic Fellowship (Cebu)
Hearts of Jesus & Mary (Cebu)
Healing Touch of Jesus (Cebu)
Human Life International (Phils) (Cebu)
Intercessors for the Philippines (IFP)
Jesu Christi Community of Cebu, Inc. (Cebu)
Jesus Him in Faith Community (Cebu)
Kalaam Foundation Inc
Kilos-Loko Novaliches
Lay Society of St. Arnold Janssen
Legion of Mary (Cebu)
Light of Jesus Community
Lion Do Judah Inc. (Cebu)
Lord's Flock Charismatic Communities
Loved Flock Community
Love of God Community (Cebu)
Love of Jesus Community (Cebu)
Love of the Holy Spirit Community (Cebu)
Marian Apostolate of Stewardship and Service (MASS) (Cebu)
Mary's Little Children Community (Cebu)
Mother Butler Guild
New Wineskin Community (Cebu)
Oasis of Love (Cebu)
Rivers of Living Water (Cebu)
Roach Charismatic Community (Cebu)
Sacred Heart Catholic Charismatic Community (Cebu)
Servant Communities
Shepherds Voice (Cebu)
St. Peter Catholic Charismatic Community
Pax Christi Foundation, Inc.
Philippine Catholic Charismatic Renewal Services (PhilCCRS)
Philippine Jesus Movement (PJM)
Sangpanong Lalay ng Pilipinas
Servants of the Good Shepherd
Spirit of Love Covenanted Community
St John Apostle & Evangelist Services Association
Third Order of the Franciscans of the Immaculate (TOFI) (Cebu)
Two Hearts Community
United Methodist Church of the Philippines
Walid Apostolate of Fatima of the Philippines
Worldwide Marriage Encounter (Cebu)
Yahweh El Diyos Charismatic Int'l Community (Cebu)

ผู้ลงชื้อต่อต้านการหย่าร้าง การโฆษณาการนวดและสปาไทยห้าแห่งในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

<u>ตอนที่ห้า</u>

เดินทางจากIloilo City ไปเมือง Lambunoa ที่ตั้งโรงเรียน Caningan National High School ของครูเฮซุส วิ่งรถไปทางเหนือของเมืองอิโลอิโลราวชั่วโมงครึ่ง

ผมลองเทียบระดับการปกครองของฟิลิปปินส์จากระดับล่างไปบน อาจเทียบกับไทยได้คือหมู่บ้าน (barangay), ตำบล (town), อำเภอ (city),จังหวัด (province) ภูมิภาค (region)

ถนนออกจากเมืองกว้างหกเลน มีร้านค้าโรงงานอุตสาหกรรมเบา คนเดินทางด้วยจีปนี่ (jeepney) ที่ดัดแปลงจากรถกระบะ ให้แชสซีและเพลายาวสองถึงสามเท่ารถกระบะ ไม่ใช่จีปนี่คลาสสิกแบบเก่าหลังสงครามโลกที่ดัดแปลงจากรถจีปของกองทัพอเมริกา

การเดินทางของคนในเมืองและระหว่างเมืองใช้จีปนี่ ไม่ใช้รถประจำทาง เป็นลักษณะเฉพาะตัวของฟิลิปปินส์ต่างจากประเทศอาเซียนทั่วไป นอกจากนั้นคนใช้จักยานยนต์ จักรยานยนต์พ่วงข้าง และสามล้อถีบ จักรยานยนต์พ่วงข้างซึ่งดูแล้วไม่ได้ใหญ่กว่ารถตุ๊กตุ๊กของไทย แต่บรรทุกคนได้รวมสิบคน

คนฟิลิปปินส์นั่งจีปนี่อย่างน่ากลัวและใจถึง นั่งบนหลังคา ห้อยโหนท้ายรถ ผมดูจีปนี่ช่วงปรกติคนฟิลิปปินส์อัดกันได้ราวยี่สิบคน ส่วนจีปนี่ช่วงยาวอัดได้ถึงสี่สิบคน น่ากลัวเพลากลางและแชสซีหัก

วิ่งรถออกจากเมืองอิโลอิโล(เทียบได้กับตัวจังหวัด) ไปเมืองคานิงกูอัน(เทียบได้กับอำเภอ) ไปตามชนบทสภาพเหมือนเมืองไทย ถนนหลักเป็นสองเลน ผ่านทุ่งนา สองข้างทางในหมู่บ้านและตำบลที่วิ่งผ่าน มีแผงขายผลไม้เช่นกล้วย แตงโม มันมะพร้าว ส่วนเนื้อมีหมู ปลา ไข่ไก่

ปลูกต้นไม้ที่ไทยรู้จักเช่น ก้ามปู กล้วย(แต่ไม่ตัดใบแห้ง ไม่ทำกอกล้วยให้สะอาดเหมือนสวนกล้วยไทย) มะพร้าว ไผ่ มะม่วง มะละกอ อ้อ ยสาเก แก้วมังกร ถั่วเขียว มัน

แต่คนฟิลิปปินส์ใช้ไม้และไผ่ในการสร้างที่พักอาศัย บ้านคนทั่วไปใช้ไม้ไผ่มาก ทั้งทำรั้ว ทำฝาด้วยฟากไม้ไผ่หรือผนังสานจากไม้ไผ่ มีลายประณีตที่สวย เมื่อไปพบครูรางวัลเจ้าฟ้ามหาจักรีท่านแรกปีใน 2559 ที่เกาะมินดาเนา ผมก็ชอบความสามารถในการใช้ไม้ไผ่ที่นั่นเช่นกัน เห็นเป็นศิลปะที่ไม่ค่อยเห็นได้ในชนบทไทยซึ่งบ้านไทยใช้ไม้ไผ่ทำฟากไม้ไผ่ธรรมดา ไม่ประดิษฐ์ประดอย นอกจากนั้นชาวฟิลิปปินส์ใช้ไผ่ทำราวระเบียง ทำลูกกรงหน้าต่าง บ้านส่วนมากมีหลังคาเป็นสังกะสีหรือใบตาล

บ้านคนมีเงินสร้างเป็นตึก ส่วนมากเป็นบ้านชั้นเดียว ผมสังเกตว่าบ้านมีรางน้ำฝนระบายออกจากหลังคา แต่ไม่เก็บไว้ใช้ ไม่เห็นจานโทรทัศน์รับดาวเทียมเหมือนบ้านเราในชนบท

ช่วงนี้ตรงกับหน้าแล้งจึงมีแต่นาที่เก็บเกี่ยวแล้ว เห็นใช้วัวไถนามากกว่าควาย ไม่เห็นรถไถเล็ก ชาวบ้านเอาข้าวเปลือกมาตากบนเสื่อกลางถนน วิ่งผ่านฟาร์มเลี้ยงไก่ชนหลายแห่ง ใช้ยางนอกรถยนต์มาโค้ง เอาไม้ไผ่มาทำเป็นซุ้ม ตอนแรกนึกว่าเป็นที่กันแดดต้นไม้ที่ปลูกใหม่ กลายเป็นที่กันแดดให้ไก่ชนนับหลายสิบซุ้มต่อฟาร์มไก่ชน บ้านเราไม่เลี้ยงไก่ชนเอิกเหริกอย่างนี้

ปั๊มน้ำมันมีหลากยี่ห้อ ไม่มีร้านสะดวกซื้อหรือร้านขายของที่ปั๊มแบบไทย จึงเงียบเหงา ชาวบ้านจึงซื้อของจากแผงข้างทาง

จักรยานยนต์พ่วงข้าง ถ้าจะนั่งตามปรกติคงบรรทุกคนได้สองสามคน แต่เห็นนั่งกันเกือบสิบคน

จีปนี่ช่วงสั้นและช่วงยาว

คอกเลี้ยงไก่ชน และที่กันแดดให้ไก่ ทำมาจากไม้ ยางนอกรถยนต์ (ที่มารูป วิกิพีเดีย)

ผ่านตัวเมือง Lambunoa ห่างจากเมืองอิโลอิโลออกไปห้าสิบกิโลเมตร ผ่านโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่มีนักเรียนห้าพันคน ผ่านวิทยาเขตหนึ่งของมหาวิทยาลัย West Visayas State University มหาวิทยาลัยนี้ตั้งมาสมัยอเมริกาปกครอง ตั้งต้นเป็นโรงเรียนฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยมี 7 วิทยาเขตซึ่งวิทยาเขตหลักอยู่ในเมืองอิโลอิโล

<u>ตอนที่หก</u>

ชาวฟิลิปปินส์สร้างบ้านและอาคารจากไม้ไผ่ เป็นฝาบ้าน ลูกกรงหน้าต่าง ระเบียง

คนชาติพันธุ์ Panay Bugidnon

Rosita Caballero Binugot คนสุดท้ายของตระกูล Caballero

อาคารเรียนโรงเรียนคานิงกัน หน้าโรงเรียนมีตำรวจถือปืน M 16 คุ้มกัน นักเรียนแต่งตัวง่าย ๆ

โรงเรียนมัธยมปลายคานิงกัน- Caningan ซึ่งครูอินซิลาดาเพิ่งย้ายมาเป็นครูใหญ่ ตั้งอยู่ในพื้นที่คนชาติพันธุ์ Panay bugidnon ซึ่งเป็นคนชาติพันธุ์เดิมของพื้นที่ส่วนในของเกาะ Panay คือจังหวัด Ilioilo, Aklan, Antique,

Capiz ทั้งเกาะมีราว 60 ตำบล เกาะ Panay มีพื้นที่ใหญ่เป็นลำดับที่หก (12,000 ตร.กม.)และมีพลเมืองมากเป็นลำดับที่สี่ (4.5 ล้านคน) ของฟิลิปปินส์ เมืองที่ใหญ่ที่สุดคือ Iloilo City

คนชาติพันธุ์ Panay bugidnon พูดภาษาพื้นเมืองที่เรียกว่า Kinaray-a ครูอินซิลาดาที่ได้รับรางวัลพระราชทานก็เป็นชาติพันธุ์ Panay bugidnon ในอดีตชาวชาติพันธุ์ Panay bugidnon จะเลือกเด็กสาวที่สวยที่สุดแยกกระท่อมออกไป และเลี้ยงดูต่างหากเพื่อให้มั่นใจว่าเป็นสาวพรหมจารี เรียกว่า "Binugot - kept maiden"

การปกครองท้องถิ่นของฟิลิปปินส์มีสี่ระดับคือ ระดับสูงสุดมีประธานาธิบดี ระดับที่สองเป็นจังหวัด (province)หรือเมืองอิสระ (cities independent of province) ระดับที่สามเป็นเทศบาล(municipalities)หรือ compound cities ระดับที่สี่เรียก barangay ผมเข้าใจว่าผู้บริหารทุกระดับของการปกครองท้องถิ่นในฟิลิปปินส์มาจากการเลือกตั้งของประชาชน ต่างกับประเทศไทย

คนฟิลิปปินส์อธิบายว่าชื่อเกาะ Panay มาจากศัพท์ภาษาสเปน"pan" แปลว่าขนมปัง(เหมือนภาษาฝรั่งเศส) แสดงความเห็นของคนสเปนว่าเกาะนี่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยอาหาร (ขนมปัง)

ส่วนIloilo เป็นคำพื้นเมือง แปลว่า"จมูก" เพราะลักษณะที่ตั้งเหมือนรูปจมูก

โรงเรียนคานิงกันตั้งได้ไม่ถึงสิบปี สอนชั้นมัธยมต้น (junior high school)ถึงเกรด 10 (มัธยม 4) และมัธยมปลาย (senior high school) ถึงเกรด 12 (มัธยม 6)

ฟิลิปปินส์เพิ่งขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 10 เป็น 12 ปีเมื่อปี 2556 ในอดีตเมื่อเรียนปริญญาตรีในฟิลิปปินส์อีก 4 ปี เมื่อจบจึงถูกเทียบเท่าอนุปริญญา ไม่ใช่ปริญญาตรี

โรงเรียนคานิงกัน เพิ่งเปิดสอนเป็น senior high school ปีนี้เพิ่งมีนักเรียนจบเกรด 12 เป็นครั้งแรก เราเลยได้เป็นแขกในพิธีจบการศึกษาของนักเรียนเกรด 12 (เรียก graduate) และนักเรียนเกรด 10 (เรียก completer ซึ่งเป็นคำใหม่สำหรับผมฟังตอนแรกก็ไม่รู้เรื่อง)

<u>ตอนที่เจ็ด</u>

โรงเรียนคานิงกันมีนักเรียนราว 1,100 คน นักเรียนชาย 604, หญิง 525 จำนวนนักเรียนหญิงชายพอพอกัน ต่างกับชนบทไทยในที่ไกล ในชั้นมัธยมศึกษา โดยเฉพาะช่วงมัธยมปลาย นักเรียนหญิงจะมาก กว่านักเรียนชายสองถึงสามเท่า เป็นอย่างนี้มาเกือบสิบปีแล้ว แต่ในเมืองและอำเภอใหญ่ของไทย จำนวนนักเรียนหญิงและชายจะพอพอกัน

ผมมีข้อสังเกตว่า ในประเทศไทยการขยายโอกาสให้เรียนมัธยมปลาย ทำให้ผู้หญิงเรียนในพื้นที่ห่างไกลได้เรียนมากขึ้น ในขณะที่เด็กผู้ชายไม่สนใจเรื่องเรียน และรักที่จะออกไปสนุกมีอิสระ หนีห่างจากความน่าเบื่อของหลักสูตรวิชาการและกฎเกณฑ์ เมื่อเรียนต่อๆไป นักเรียนชายจึงหลุดออกไปจากระบบการศึกษา ครูก็ไม่สามารถตามมาเรียน พ่อแม่ก็ปล่อยตามใจ หรือหลายกรณีพ่อแม่ไปทำงานไกล เด็กอยู่กับปู่ย่าตายาย ก็ยิ่งตามได้ยาก

โรงเรียนคานิงกันมีครูหญิง 28 คน ครูชาย 9 คน

วันนี้ไม่มีการเรียนการสอน เพราะเป็นวันจบการศึกษาและวันแจกประกาศนียบัตรเกรด 12 และเกรด 10 เลยไม่เห็นชั้นเรียน ผมได้เดินดูพื้นที่เร็วๆ เห็นห้องสมุด ห้องดนตรี ห้องนิทรรศการ ห้องเรียนที่ว่าง

ระบบอินเทอเนตยังไม่ถึงโรงเรียนคานิงกัน เด็กไทยโชคดีกว่าเด็กฟิลิปปินส์ในการเข้าถึงความรู้ผ่านอินเทอเนต ถ้าไม่มัวแต่เปิดดูแค่เรื่องบันเทิง เด็กโรงเรียนคานิงกันใช้โมบายเพื่อการพูดติดต่อและtexting ผ่าน prepaid service ใช้สืบค้นข้อมูล จ่าย 20 เปโซ (หนึ่งเปโซมีค่าประมาณ 0.75 บาท) สำหรับ 5 Mb ถ้าจะโหลดวิโอต้องจ่าย 200P แต่ถ้าอินเทอเนตคาเฟ่ในเมืองจ่ายราว 10 P ถูกกว่ากันยี่สิบเท่าจะโหลดวิดิโอได้

ในห้องสมุด มีkiosk หยอดเงินใช้WiFi จ่าย 15 P เซิรฟอินเทอเนตได้ 15 นาฑี เป็นบริการที่น่าสนใจ

เด็กส่งงานเป็นการเขียนลายมือ เพราะยังไม่มีคอมพิวเตอร์ใช้ได้มากในโรงเรียน

เด็กส่วนมากเดินมาเรียนแม้อยู่ห่างไกล ไม่มีที่พักเด็กนักเรียนบ้านไกลเหมือนโรงเรียนบนเขาทางภาคเหนือของไทย เจ้าหน้าที่ฟิลิปปินส์บอกเด็กต้องเดินข้ามเขาลุยห้วย ขี่เกวียน เพื่อมาโรงเรียน ผมเห็นมอเตอร์ไซด์ยี่สิบสามสิบคันจอดอยู่ ผมถามครูว่าของครูหรือ ครูบอกว่าของเด็กนักเรียน ผมถามว่าอายุเท่าใดขี่มอเตอร์ไซด์ได้ ครูหัวเราะแหะๆ บอกว่าทุกคนไม่มีใบขับขี่ (และคงไม่ใส่หมวกกันน้อค เพราะไม่เห็นเลยสักใบ)

เด็กนักเรียนเอาอาหารมากิน หรือซื้อจากเพิงขายอาหาร ราคาถูกจานละ 10 เปโซ ซื้อแล้วเอามากินในโรงเรียน

นักเรียนแต่งตามสบาย ใส่ยีนและเสื้อยืด นักเรียนหญิงผมปล่อยยาว ส่วนผู้ชายไม่เห็นว่าต้องตัดผมเกรียนติดหัว (แต่ก็ไม่ยาวรุงรัง) ส่วนเครื่องแบบที่เป็นทางการ นักเรียนชายสวมกางเกงดำยาว เสื้อเชิ้ตขาว นักเรียนหญิงกระโปรงยาวลายสก๊อต เสื้อขาว

<u>ตอนที่แปด</u>

มีข้อสังเกตการดูแลเด็กเดินทางไกลและคำถามเรื่อง kept maiden

1. เด็กมาเรียน ไม่จัดพักนอน วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต คงยังรักษาไว้ได้ดี

ของประเทศไทยเราจัดพักนอน ลดความเหลื่อมล้ำ แต่ลืมคิดไปว่า เป็นการดึง แยกเด็กๆ ออกจากวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตจริง จึงได้อย่าง เสียอย่าง ต้องกลับมารณรงค์ให้รักวิถีชีวิตบ้านเกิดอีกช่วงชีวิตหนึ่งในวัยกลางคนอย่างที่เป็นอยู่

2. แยกเด็กสาวเลี้ยงดูให้เป็นสาวพรหมจารี ไปเพื่ออะไร หมู่บ้านได้ประโยชน์อะไร ที่ทำแบบนี้

3. มีรูปสำเร็จการศึกษา (หรูหราฟู่ฟ่า) เหมือนของเราไหม

ขอบคุณครับ เรื่องที่อ่านแล้วตกใจ:

1. ประเพณี kept maiden นี่เขาเก็บให้ virgin จนตลอดชีวิตเลยเหรอครับ ..... ดังนั้นแปลว่าคนที่สวยที่สุดจะไม่มีใครได้แอ้ม (โชคดีหรือร้ายแล้วแต่ interpretation)

2. โอ้โหคุณครูต้องมีทหารคุ้มครอง

<u>คำตอบครับ</u>

ก. มีพิธีจบการศึกษารูปแบบอเมริกา แต่ไม่ฟู่ฟ่า ลึกซึ้งมีความหมาย พ่อแม่มาร่วมทุกครอบครัวกับความสำเร็จลูก จะเล่าต่อไปครับ

ข. ฟิลิปปินส์มีผู้ก่อการร้ายหลายประเภท ทั้งคอมมูนิสต์, กลุ่มแยกดินแดนหลายกลุ่มของ Moro, Abu Sayaf, ไม่นับIS, เจ้าพ่อท้องถิ่น, นักการเมืองท้องถิ่น, คนจนที่disenfranchised, คนค้าของเถื่อน

เราเป็นแขกบ้านแขกเมือง ทางการฟิลิปปินส์เขาเลยดูแลเราดี

หลังจากออกจากโรงเรียน ผมแวะดูตลาดสด มีทหารสองคนถือM16 ตามไปในตลาดด้วย เป็นครั้งแรกในชีวิตเหมือนกัน ที่ไปเดินตลาดสด มีทหารถือปืนคุ้มกัน

ค. Kept virgin- Binukit (บินูกิด)

เก็บความบริสุทธิ์จนแต่งงาน ผู้ชายที่ให้สินสอดสูงสุด ได้kept virginไป

binukit เป็นวัฒนธรรมเดิมก่อนการยึดครองของสเปน (ประมาณห้าร้อยปีมาแล้ว) ในหมู่เกาะฟิลิปปินส์และบางพื้นที่ยังมีการยึดวัฒนธรรมนี้อยู่ ทำกับทั้งเด็กชายและหญิง แต่ส่วนมากเป็นเด็กหญิง พ่อแม่จะเลือกบินูกิด

หญิงตั้งแต่อายุ 3-4 ขวบ ดูแลดีต่างหาก โดยญาติและคนใช้ผู้หญิง ผู้ชายไม่สามารถมองบินูกิดหญิงได้ ถ้ามองอาจถูกลงโทษจนตาย ตั้งแต่เด็กจนเข้าวัยรุ่น หนังสือเขียนว่าถ้าบินูกิดไปอาบน้ำ
ลำธาร ก็จะทำที่กั้นรอบตัวไม่ให้คนเห็น

บินูกิดจะถูกสอนเรื่องราวของชาติพันธุ์ เพลงและการเต้นระบำชาติพันธุ์ ดังนั้นในภาพรวม บินูกิดจะเป็นผู้อนุรักษ์และถ่ายทอดวัฒนธรรม ความเชื่อชาติพันธุ์

เนื่องจากบินูกิดอยู่ในพื้นที่ปิด พื้นที่จำกัด รากศัพท์แปลว่า จำกัด - confined, restricted, ปกปิด-secluded ดังนั้นบินูกิดจึงไม่เคยทำงาน จึงมักซีดขาว อ้อนแอ้น มีเรื่องเขียนว่าเมื่อเดินบนพื้นดิน ก็อาจถูกหินบาดเท้าง่าย เพราะผิวบาง แต่บินูกิดถือว่าเป็นผู้หญิงที่มีความงามที่สุดในหมู่บ้าน เมื่อบินูกิดพร้อมแต่งงาน อายุ 13-14 ปี พ่อแม่ก็จะเลือกเจ้าบ่าวที่ให้สินสอดสูงสุด

<u>ตอนที่เก้า</u>

เป็นครั้งแรกที่ผมได้เข้าร่วมพิธีจบการศึกษาของโรงเรียนฟิลิปปินส์ ทำอย่างเรียบง่ายไม่หรูหรา แต่เป็นพิธีการศักดิ์สิทธิ์เคร่งขรึม(solemn) น่าประทับใจ เป็นการจบการศึกษาของนักเรียนมัธยมปลายรุ่นแรก ทั้งนักเรียน โรงเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง นักการเมืองท้องถิ่น กระทรวง จึงให้ความสำคัญ

นักเรียนที่จบแต่งเครื่องแบบที่เป็นทางการ นักเรียนชายสวมกางเกงดำยาว เสื้อเชิ้ตขาว นักเรียนหญิงกระโปรงยาวลายสก๊อต เสื้อขาว นักเรียนชายเกรด 10 มีผ้าคล้องคอ นักเรียนหญิงผ้าสะพายบ่า นักเรียนเกรด 12 สรวมเสื้อยาวสีขาวคลุม สวมหมวกขาว พ่อแม่ที่มาร่วมงานก็ใส่เสื้อผ้าใหม่ ใส่สร้อยทองคำหรือติดจี้ทองคำกันเกือยทุกคน

พิธีทำกันในหอประชุมเป็นพื้นที่เปิดข้าง แต่มีหลังคาคลุมกันแดดฝน ครูทุกคนนั่งในพิธีด้วย เราเป็นแขกเขาเลยให้นั่งแถวหน้า พิธีการน่าจะเป็นรูปแบบเดียวกับการจบการศึกษาของโรงเรียนในอเมริกา มีกิจกรรมดังนี้

1. การเดินนำด้วยธงชาติ ธงจังหวัด ธงโรงเรียน นักเรียนแต่งชุดทหาร(เขียนที่เสื้อว่าเป็นตำรวจโรงเรียน-school police)
2. การกล่าวนำโดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดของเกรด 10
3. การแนะนำผู้กล่าว Commencement Speech โดยครูอินซิลาดา
4. การกล่าว Commencement Speech โดยผม
5. การมอบประกาศนียบัตรจบเกรด 12 (Graduation) และจบเกรด 10 (Completion)

ผมได้รับเชิญให้เป็นผู้มอบประกาศนียบัตรเกรด 12 แก่นักเรียนประมาณหนึ่งร้อยคน และเกรด 10 ประมาณ 160 คน

ผมประทับใจที่นักเรียนทุกคนมีผู้ปกครองมาร่วม ส่วนมากเป็นพ่อแม่ บางคนก็มีปู่ย่าตายายหรือพี่มาแทน บอกกับทีมมูลนิธิว่า จับมือของพ่อแม่พบว่าหยาบกร้านแบบคนทำงานหนัก ส่วนมือลูกๆ ยังไม่ผ่านการทำงานเลย

ทีมมูลนิธิ ผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ เทศมนตรีเมือง Lambuno แขกอีกสองสามคน รวมแล้วกว่าสิบคน ต้องยืนบนเวทีจับมือกับนักเรียนที่จบทั้งหมด จับมือกับผู้ปกครองด้วย รวมแล้วช่วงแจกประกาศนียบัตร เราแต่ละคนได้จับมือคนเกือบสามร้อยมือ

การจับมือหมู่ครั้งนี้ คิดว่าเป็นการกระจายเชื้อและภูมิคุ้มกัน เป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด ถ้าใครมีเชื้ออะไร ก็ได้กระจายแพร่กันไปหมด

6. การประกาศเป็นทางการว่าจบการศึกษาเกรด 12 และเกรด 10 รวมทั้งมีศักดิ์และสิทธิ โดยการอ่านประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ในประเทศไทย รัฐมนตรีศึกษาธิการไม่ออกประกาศว่านักเรียนจบการศึกษา)

7. การกล่าวแสดงความยินดีโดยผู้บริหารการศึกษาเขต

ผู้บริหารการศึกษาเขตเป็นหญิงชื่อ Mrs. Mindaluz Billena พูดให้ทั้งพ่อแม่และรัฐบาลท้องถิ่นตระหนักว่าการศึกษาในฟิลิปปินส์เป็นการลงทุน ทั้งโดยรัฐบาลกลาง เทศบาล และพ่อแม่ ในส่วนรัฐบาลกลาง ประเทศยังจัดการศึกษาถึงเกรด 10 ไม่ได้ดี ก็ต้องลงทุนจัดถึงเกรด 12 ขยายจากเกรด 10 เป็นเกรด12 ในปี 2556 ทั้งนี้มีเพียงโรงเรียนมัธยมปลายร้อยกว่าแห่งที่ได้เงินสนับสนุนจากรัฐ ที่เหลือยังไม่มีเงินสนับสนุน ดังนั้นการได้ความช่วยเหลือจากเทศบาลและพ่อแม่จึงจำเป็น

Mrs. Mindaluz Billena ใช้ตัวอักษรจากชื่อเธอในการให้โอวาทนักเรียน เป็นครั้งแรกที่ผมเคยพบเช่นกันช่างเป็นนักคิด (แต่คงเอามาใช้กับไทยไม่ได้ วัฒนธรรมไทยคงมีภูมิแพ้) กล่าวคือจากอักษรชื่อของเธอ M – mental power, innate/inherited ability พลังปัญญาจากพ่อแม่, I – interest ทำอะไรต้องมีความสนใจ, N – noteworthy สมควรได้รับประการนียบัตร/การยกย่องเมื่อจบการศึกษา, D – delegation of time and efforts จัดเวลาและพลังให้เพื่อตนเองและครอบครัว, A – attitude มี positive attitude เพื่อทำงานให้สำเร็จ การขาดเงิน ความห่างไกล ไม่ใช่อุปสรรคที่จะขัดขวางความสำเร็จ, L – love ความรักอยู่เหนือทุกสิ่ง(Love conquers all) ให้รักตน รักครอบครัว รักชุมชน รักโรงเรียน รักพระเจ้า, U – untiring efforts พยายามอย่างไม่หยุดยั้ง, Z – zeal ความกระตือรือร้น มีความกระตือรือร้น ความจริงจังในการเรียน ในอาชีพ ยกฐานะตนเอง ยกสังคม เป็นผู้นำ

ผมสังเกตว่าผู้บริหารการศึกษาของฟิลิปปินส์ทุกคนที่พบ ทั้งในพื้นที่ชนบทและที่กระทรวง พูดได้เก่ง มีสาระ และปลุกระดมเร้าใจ ให้นักเรียนมีความภูมิใจ ผู้บริหารการศึกษาเขตท่านนี้บอกว่าการศึกษาเปรียบเสมือนการเดินทางข้ามภูเขาสูง (Climbing a mountain) แต่ในกรณีของนักเรียนที่มาเรียนที่โรงเรียนคานิงกันนี้ ต้องเดินทางข้ามภูเขาและลุยน้ำข้ามห้วยข้ามแม่น้ำจริงๆ ไม่ใช่การเปรียบเทียบ

8. การอ่านสาส์นจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

9. การอ่านสาส์นจากผู้ตรวจการศึกษา

10. การแจกรางวัลและเหรียญต่างๆ ซึ่งโรงเรียนคานิงกันให้ผมเป็นผู้มอบอีกเช่นกัน ดูแล้วโรงเรียนพยายามจะให้นักเรียนเกือบทุกคนได้เหรียญหรือรางวัลอยางใดอย่างหนึ่ง มีทั้งการเรียนดี ความสามารถทางกีฬา ศิลปะ ภาษาตากะล้อก ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ อาชีวศึกษา การฝึกงาน (Work immersion) การวิจัย ความเป็นผู้นำ ผมสงสัยว่า work immersion คืออะไร ต้องเก็บมาถามรัฐมนตรีในวันรุ่งขึ้น

พวกเราก็ต้องจับมือแสดงความยินดีกับเด็กนักเรียนและผู้ปกครองอีกเกือบสามร้อยมือ เป็นรอบสอง รวมแล้วทั้งวันจับมือเกือบหกร้อยมือ

11. การกล่าวแสดงความขอบคุณโดยนักเรียนเกรด 12 ที่มีคะแนนสูงสุด

12. การกล่าวคำปฏิญญา (Pledge of Loyalty) โดยนักเรียนเกรด 10 ที่มีคะแนนสูงสุด

13. การร้องเพลงจบการศึกษาเกรด 10 - This Is My Now

14. การร้องเพลงจบการศึกษาเกรด 12 – Journeys of My Dream

น่าประทับใจดี ในการเชิดชูความสำเร็จของนักเรียน ที่ผู้ปกครองเข้าร่วม ผู้บริหารพื้นที่และการศึกษาเข้าร่วม

นักเรียนฟิลิปปินส์พูดสุนทรพจน์ได้เก่ง มีสาระ การสื่อความ(communicate/articulate) เป็นความสามารถมีสูงกว่าคนไทยโดยทั่วไป ตั้งแต่เด็กนักเรียน ข้าราชการ นักการเมือง ประชาชนทั่วไป ความสามารถนี้รวมกับการใช้ภาอังกฤษได้ดี ทำให้คนฟิลิปปินส์ออกไปทำงานทั่วโลกได้

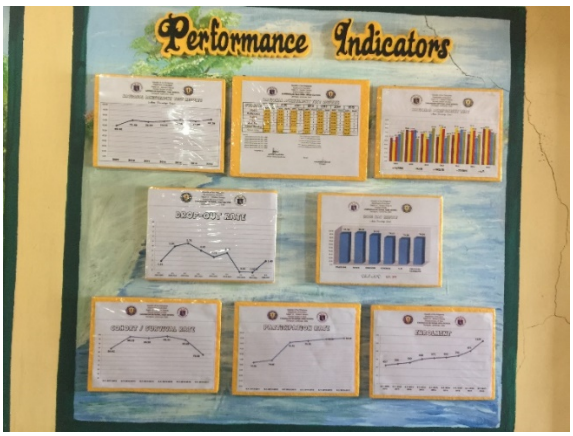

ถ่ายรูปที่โต๊ะทำงานครูอินซิลาดา ในห้องรับแขกมีข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน นักเรียน ครู หลักสูตร

สารวัตรนักเรียนเชิญธงชาติ จังหวัด โรงเรียน ขึ้นเวที นักเรียนที่จบมัธยมปลาย เกรด 12

นักเรียนที่จบมัธยมต้น เกรด 10 แจกประกาศนียบัตรเกรด 12 พ่อหรือแม่ขึ้นมาด้วย

แจกประกาศนียบัตรเกรด 10 แขกจับมือแสดงความยินดีกับนักเรียนที่จบทุกคน กับพ่อแม่

นักเรียนเกรด 10 และเกรด 12 ที่จบการศึกษา ร้องเพลงพร้อมทั้งกล่าวคำปฏิญญาณต่อโรงเรียน

อาหารกลางวันที่โรงเรียน น่าตาคุ้น ๆเหมือนอาหารไทย ทั้งปลาปิ้ง มะเขือยาวเผา ปีกไก่ตีนไก่ต้ม

กับข้าวอาหารกลางวัน ยำไส้ต้นกล้วยและหัวปลี ยำใบเมี่ยง (ชาพื้นเมืองหมัก)

ของที่ขาดไม่ได้ในอาหารฟิลิปินส์คือส้มจี๊ด(Calamansi) ใช้แทนมะนาว ขนมหวานและมะม่วง

เครื่องใช้ประจำวันของชาว Panay Bugidnon เช่น มีดไม้ ที่ตำให้ละเอียด ตัวครกเป็นแท่งไม้เจาะหลุม สากเป็นไม้

กระจ่าตักอาหารทำจากกะลา

เครื่องจักสาน

เสร็จพิธีการแล้ว มีการถ่ายรูป แขกจากเมืองไทยถูกขอถ่ายรูปกันหลายสิบ(หรือร้อยๆครั้งถ้าเป็นแขกหนุ่มจากไทย นักเรียนสาวBugidnon วี๊ดว๊ายเหมือนพบดารา) เราคงเป็นคนไทยกลุ่มแรกที่เขาได้พบ นอกจากนั้น การเป็นตัวแทนของมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีทำให้มีความสำคัญมาก ตอนกลางวันมีการกินข้าวร่วมกันกับแขก ครู เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น อาหารหน้าตาคุ้นๆเหมือนอาหารไทย กินผักคล้ายๆกับไทยเช่น ไส้ต้นกล้วย หัวปลี กระเจี๊ยบ มะเขือยาว เมี่ยง

ผมได้เดินดูห้องนิทรรศการของโรงเรียน รวมของใช้พื้นบ้านเดิมของชาติพันธุ์ Panay Bugidnon มีผ้าพื้นเมือง จักสาน (แต่ไม่ได้ถามว่าของที่เห็นใช้หวาย ใบมะพร้าว หรือใบปาล์มแบบใด) มีดไม้ ครกไม้สากไม้ ไม่เห็นเครื่องใช้พื้นบ้านที่เป็นโลหะเลย

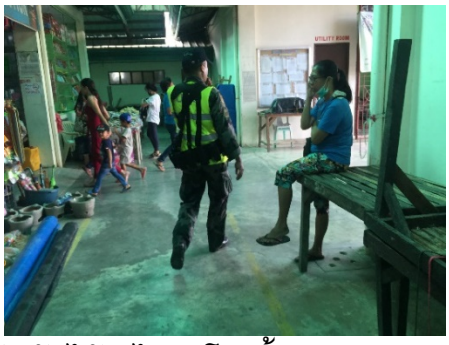

รูปซ้ายหน้าตลาดมีตราชั่งมาตรฐานใช้อ้างอิง คนมาซื้อสินค้าเช้คได้ว่าไม่ถูกโกงน้ำหนัก รูปกลางผักสดและผลไม้เหมือนของไทย รูปขวา ตำรวจถือ M16 นำหน้าและตามหลังเข้าตลาด เป็นครั้งแรกในชีวิต

i^รูปซ้าย ผลไม้ในตลาด รูปกลาง ไข่เป็ดและไข่ไก่ฟองละ 5-6 เปโซ(เปโซละ 0.45 บาท) รูปขวา เขียงหมูใช้ตาชั่งดิจิตัล มีรูปปั้นพระแม่มารี ไม่รู้ว่าใช้บูชาหรือเป็นความเชื่อเพื่อเรียกลูกค้า

กลับออกจากโรงเรียนคะนิงกัน พวกเรารีบเดินทางกลับเมืองอิโลอิโล เพื่อบินกลับมะนิลาตอนค่ำ ผมขอแวะดูตลาดระหว่างทางที่เมือง Lambunao ไม่ได้บอกกันมาก่อน ไปถึงตลาดสดมีผู้จัดการตลาดสดมาต้อนรับ ตลาดจัดการโดยเทศบาล (มีแผ่นพับอธิบายว่าเป็นเทศบาลชั้นหนึ่ง – Economic Classification : First Class) ดูแล้วการจัดการการปกครองท้องถิ่นของฟิลิปปินส์เข้มแข็งน่าจะแข็งกว่าไทย ประชาชนมีส่วนร่วมมาก คงได้ระบบจากอเมริกา ผมคิดว่าถ้าผมไปดูตลาดสดในเมืองไทย คงไม่พบผู้จัดการตลาดสดออกมาต้อนรับแขกต่างประเทศได้ ตัวตลาดสดสะอาดดีทีเดียว ของกินของขายเหมือนกับบ้านเรา สิ่งที่แปลกไปคือมีตำรวจถือ M16 เดินนำหน้าและตามหลัง ให้ชาวบ้านตกใจ

วันอังคารที่ 3 เมษายน 2561

<u>ตอนที่สิบ</u>

กระทรวงศึกษาธิการ Department of Education

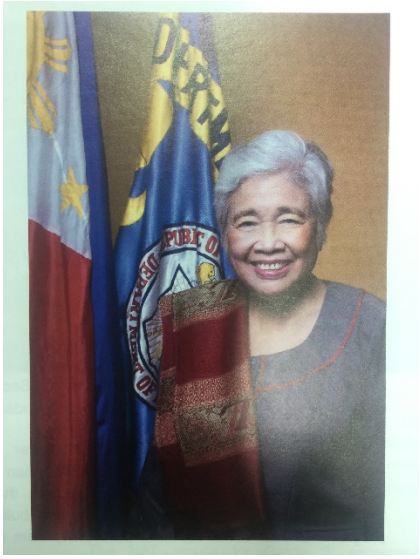

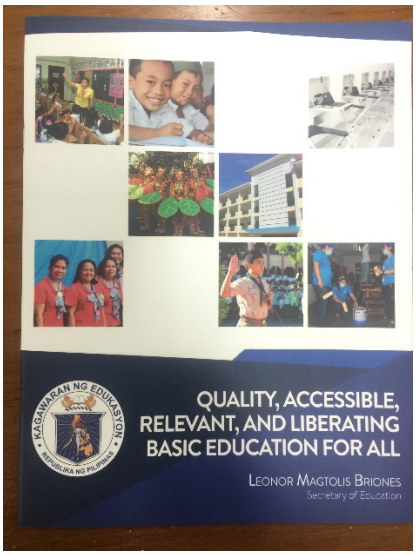

รูปซ้าย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการฟิลิปปินส์ Secretary of Education Ms Leonor Magtolis Briones, รูปกลาง Undersecretary Jesus Lorenzo Mateo, รูปขวา เอกสารนโยบายของรัฐมนตรี

ตอนเช้า ไปกระทรวงศึกษาธิการฟิลิปปินส์ พบ Undersecretary Jesus Lorenzo Mateo ซึ่งเคยพบเมื่อมางานมูลนิธิฯครั้งที่แล้วในปี 2559 จะแปล “Undersecretary” ว่า “ปลัดกระทรวง” ก็จะสับสนกับระบบไทยและไม่ถูกต้อง เพราะกระทรวงต่างๆของฟิลิปปินส์มี Undersecretary หลายตำแหน่ง ขณะที่กระทรวงไทยมีปลัดกระทรวงเพียงหนึ่งคน

<u>กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบการศึกษาพื้นฐาน</u>เท่านั้น ปัจจุบันมี Undersecretary 7 ตำแหน่ง คือ (1) **Curriculum and Instruction, (2) Planning Services -** Field Operations, (3) **Finance Disbursement Accounting- Employee Account Management, (4)Finance Budget - Performance Monitoring, (5) Administrative Service - ICT Service – Bureau of Learner Support Services – Disaster Risk Reduction and Management Service, (6) Legal Service – Sites Titling Office, (7) Legislative Liaison Office – External Partnership Service- School Sport Division ดูแล้วแบ่งงานตามภาระกิจ/กิจกรรม**

<u>ระดับอุดมศึกษา</u> กำกับโดย Commission on Higher Education - CHED ภายใต้นายกรัฐมนตรี

ส่วน<u>อาชีวศึกษาและการพัฒนาทักษะ</u> กำกับโดย Technical Education and Skills Development Authority - TESDA

ตอนที่มาในปี 2559 Mateo ยังเป็น Assistant Secretary มาครั้งนี้ได้เลื่อนตำแหน่งเป็น Undersecretary **Planning Services -** Field Operations เลยมีความคุ้นเคย

ในการพบครั้งนี้ ได้ขอรับทราบเรื่องทิศทางการศึกษาใหม่ของฟิลิปปินส์ มีเจ้าหน้าที่อีกสี่คนเข้าร่วมด้วย คือ Undersecretary Finance and Performance Monitoring – Ms Annalyn Sevilla, Director International Cooperation - Dr. Margarita Consolacon Ballesteros, Chief Education Program Specialist – Ms Isabel Victorino, Senior Education Program Specialist – Mr. Jerry Crausus

Undersecretary Mateo ให้เอกสาร “Quality, Accessible, Relevant and Liberating Basic Education For All ของรัฐมนตรี Briones มีข้อมูลพื้นฐานการศึกษาประเทศปี 2011-2016 เป้าหมายการทำงาน ผลงาน มีข้อมูลที่น่าสนใจ สะท้อนการจัดเก็บที่ดีอย่างมีระบบ ตอบได้ว่ารัฐบาลทำอะไรให้ประชาชนไปแล้ว เป้าหมายสุดท้ายคืออะไร ต้องทำต่ออีกเท่าใด แสดงพันธะสัญญะที่ชัดเจน ใช้(หาเสียง)และตรวจสอบได้ ผมอยากเห็นเอกสารเช่นนี้ออกจากนักการเมืองของไทยบ้าง โดยเฉพาะเป้าหมายที่จะยกระดับการศึกษาให้ชัดเจน

Figure 1. Performance in the National Achievement Test vs PDP Target

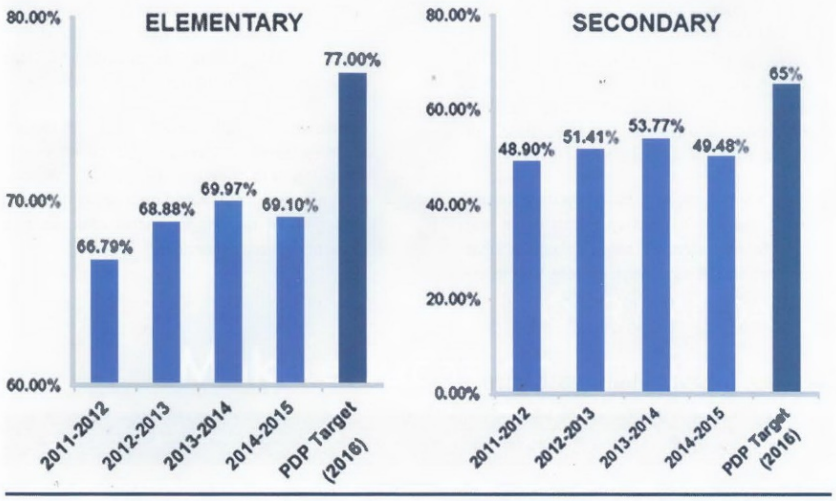

Source: Department of Education Transition Report 2010-2016

รูปซ้าย อัตราการเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาอยู่ระดับ 77% เปอร์เซนต์ ขณะที่ไทยสูงกว่า 95% ระดับมัธยมศึกษา 65% ของไทยกว่า 80% ขึ้นกับพื้นที่ ในตัวเมืองใหญ่สูงกว่า 90% ส่วนอำเภอห่างไกลอาจต่ำกว่า 80%

Figure 2. DepEd Outputs 2010-2016

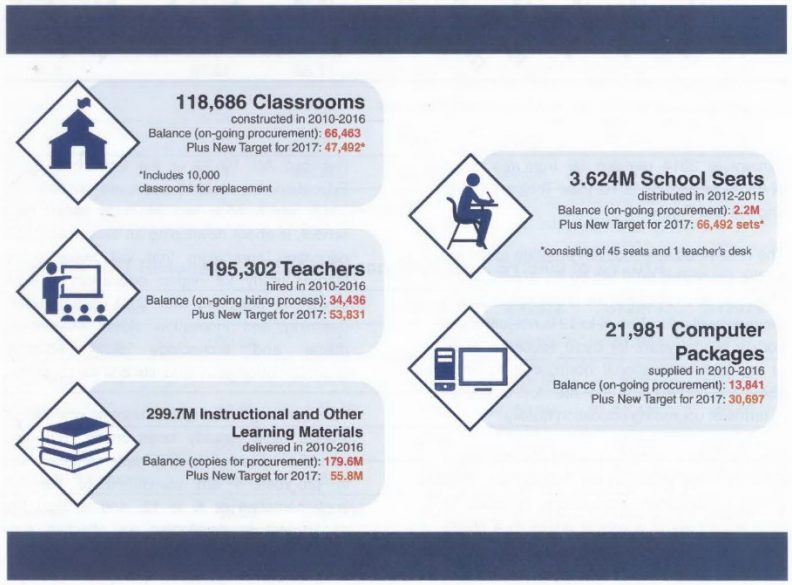

จำนวนที่เพิ่มขึ้นระหว่างปี 2010-2016 ห้องเรียน 0.118 ล้านห้อง ที่นั่งในโรงเรียน 3.62 ล้าน ครู 0.195 ล้านคน สื่อการเรียน 298.7 ล้านชิ้น คอมพิวเตอร์และสื่อ 21,000 ชิ้น

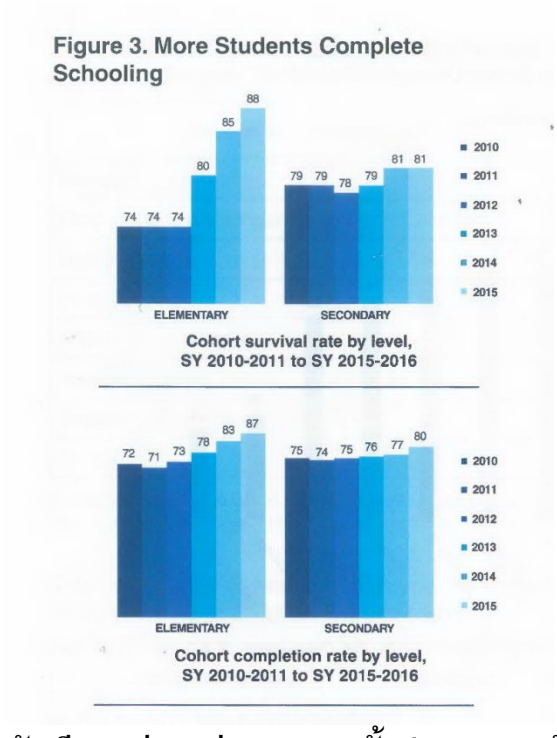

อัตราการอยู่รอดของนักเรียนแต่ละกลุ่ม(cohort) ชั้นประถมและมัธยมศึกษา เป็นตัวเลขที่น่าสนใจที่ผู้จัดการศึกษาต้องเอาใจใส่ เพราะตัวเลขได้เรียนหนังสือสูงไม่มีความหมายถ้าเด็กไม่ได้เรียนจบเพราะปัจจัยต่าง ๆเช่นความยากไร้ อัตราการอยู่รอดของไทยดีกว่าฟิลิปปินส์ แต่สิ่งสำคัญคือดัชนียังไม่ได้บอกสมรรถนะในการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขได้ (Literacy)

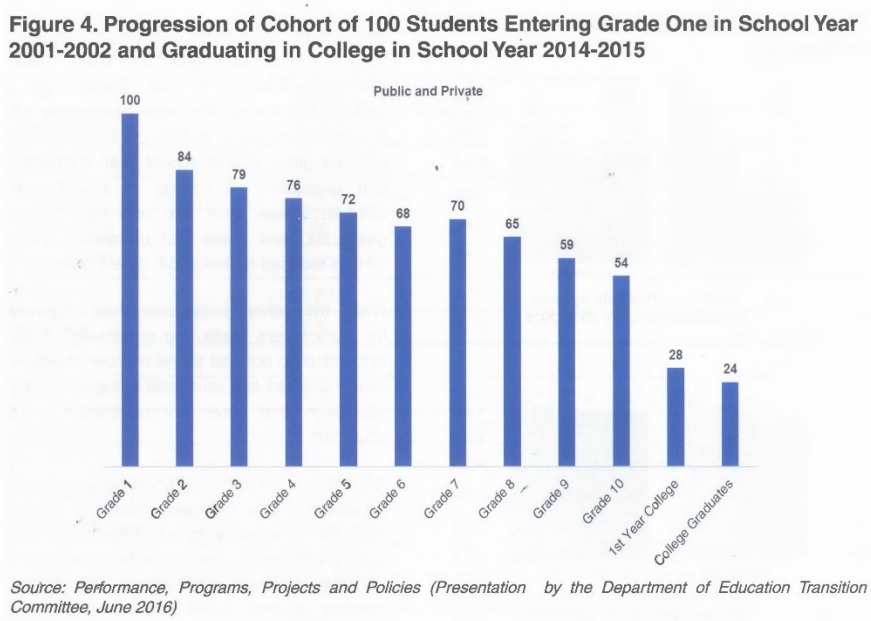

อัตราการอยู่รอดของเด็กที่เข้าเรียนชั้นประถมหนึ่งในปี 2544/2543 ที่มีโอกาสเรียนต่อสูงขึ้นจนจบเกรด 12 ในปี 2557/2558 เด็กไทยจะมีอัตรารอดมากกว่าเป็นสามเท่า

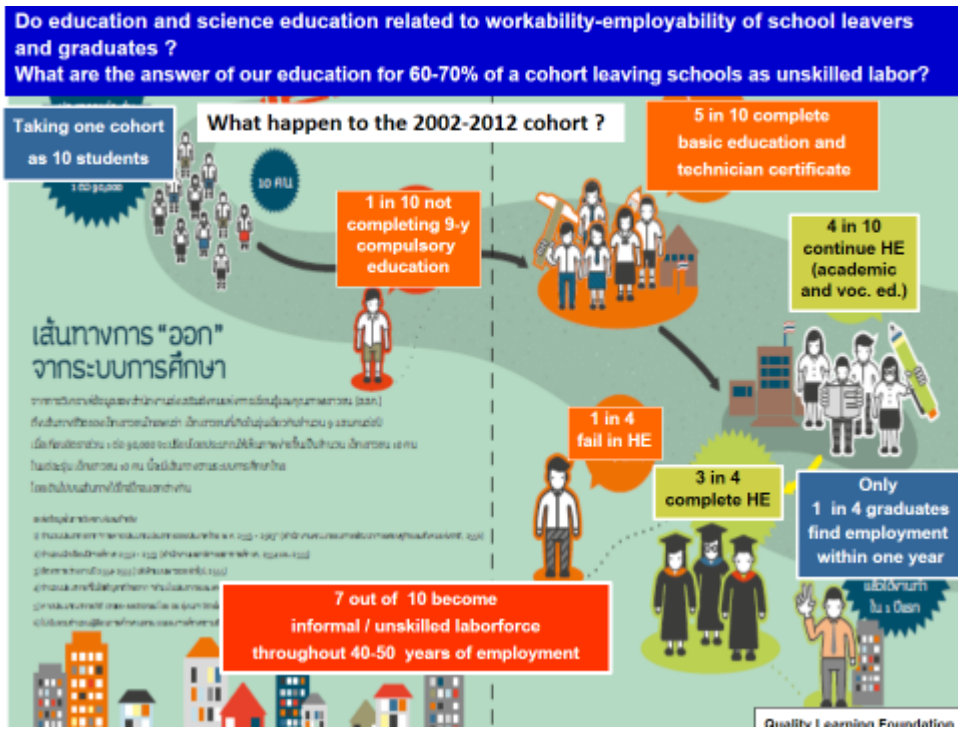

การ์ตูนเด็กสิบคนทำโดยสภาการศึกษาแห่งชาติ แสดงอัตราการอยู่รอดของเด็กไทย cohort ช่วงกลางทศวรรษ 2540-2550 ประมาณสิบล้านคน (รูปข้างบน ฟิลลิปปินส์ใช้ข้อมูลหนึ่งปี) แสดงว่าเด็กไทย cohort นี้เรียนจบมัธยมปลายกว่า 50%

Table 4. Proportion of Out-of-School Children and Youth, by Reason for Not Attending School, 2013 (In Percent)

Reason for not attending	Male	Female	Male and Female
Marriage	1.7	36.2	22.9
Family income not sufficient to send child to school	22.7	17.0	19.2
Lack of personal interest	33.1	10.3	19.1
Housekeeping	1.8	13.7	9.1
High Cost of Education	9.8	8.6	9.0
Illness/Disability	12.2	5.8	8.2
Employment/Looking for Work	8.0	4.0	5.5
Others	10.8	4.5	6.9

Source: Philippine Statistics Authority, 2013 Functional Literacy, Education and Mass Media Survey
Note: Data excludes Region VIII for this survey round.

ปัจจัยที่ทำให้เด็กฟิลิปปินส์ไม่จบการศึกษาในปี 2556 ในเด็กผู้หญิง เกิดจากออกไปแต่งงานสูงมากถึง 36% ถ้าเด็กผู้หญิงอยู่ในระบบการศึกษานานขึ้น จะชะลอการออกไปแต่งงานแต่อายุน้อย และไม่พร้อมสร้างครอบครัว เป็นเหมือนกันทั้งโลก ในภาพรวมเด็กออกไปเพราะความจน 20%

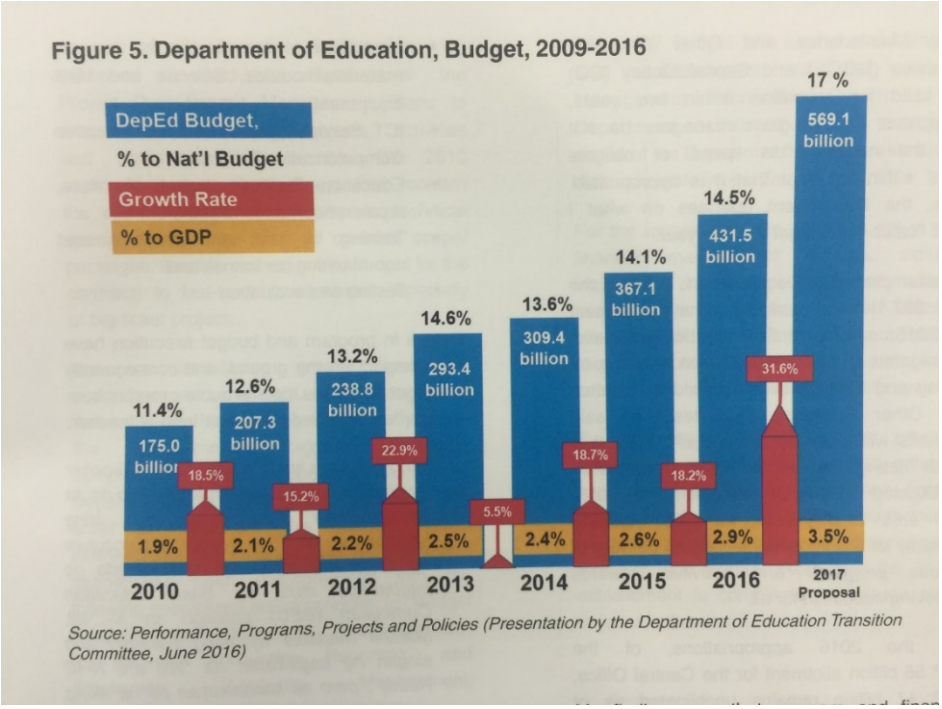

งบประมาณกระทรวงศึกษาธิการฟิลิปปินส์ เทียบกับงบประมาณแผ่นดินเป็นสัดส่วนสูงสุดเหมือนไทย ปี 2560 คิดเป็นเงินราว 256 แสนล้านบาท เป็นส่วนการศึกษาพื้นฐานเท่านั้น น้อยกว่าไทยเท่าตัว และมีเด็กนักเรียนมากกว่าไทยเกือบเท่าตัว (พลเมืองประมาณหนึ่งร้อยล้าน) เมื่อเทียบกันแสดงว่าไทยใส่เงินเพื่อการศึกษามากพอสมควร

เนื่องจากเคยพบ Undersecretary Mateo มาแล้ว จึงคุยกันอย่างคุ้นเคย เรื่องที่แลกเปลี่ยนกันมี

1. กรอบการศึกษาพื้นฐาน K-12 Framework ของฟิลิปปินส์ ที่ให้ความสำคัญแก่การมีทักษะศตวรรษที่ 21 การบูรณาการทักษะต่างๆ การเรียนการสอนจึงไม่ใช่เป็นวิชาเรียน

2. ก่อนหน้านี้ นักเรียนฟิลิปปินส์เรียนเพียง 10 ปีก่อนเข้ามหาวิทยาลัย ปีนี้(2518) เป็นปีแรกที่จะมีนักเรียนจบเกรด 12 เป็นการลงทุนครั้งใหญ่ทั้งๆที่ยังจัดการศึกษาภาคบังคับ 10 ปีไม่ได้ดีและทั่วถึง ผู้ปกครองจำนวนหนึ่งก็เห็นว่าเรียนอีกสองปีก็เป็นภาระกับครอบครัวรวมทั้งไม่ได้ออกไปเป็นแรงงาน

3. การศึกษาระดับมัธยมปลาย(senior high school) มีแนวทางให้เลือกมากกว่าโปรแกรมวิชาการ (academic) เพราะมีโปรแกรมtechnical-vocational, alternative learning, STEM, home economics, ศิลปะ, กีฬา และโปรแกรมใหม่คือ maritime นอกจากนั้นมีการลงเรียนและทำงานในอุตสาหกรรม(work immersion) อย่างน้อย 80 ชั่วโมงโดยการแจก voucher เป็นแรงจูงใจช่วยลดค่าใช้จ่าย

4. ยังต้องต่อสู้กับความคิดที่ต้องเรียนให้จบมหาวิทยาลัย

5. รัฐธรรมนูญระบุว่างบประมาณที่มากที่สุดต้องใช้เพื่อการศึกา นอกจากนั้น มีความพยายามที่จะใช้ 1%ของภาษีโรงเรือนและที่ดินเพื่อการศึกษา การเก็บภาษีบาปเพื่อการศึกษา

ตอนกลางวันได้พบ Dr. Mike Luz, Director ของคณะบริหารธุรกิจ จาก Asian Institute of Management และอดีตรัฐมนตรีศึกษา

: ผมได้ถามเรื่องการเข้ามาของ ISIS จนทำให้เกิดการสู้รบในเมือง Marawi เมื่อปลายปี 2560 เมืองทั้งเมืองถูกทำลายและมีการอพยพพลเมืองออกไปกว่าสองแสนคน Mike บอกว่าการดูแลด้านความมั่นคงไม่ดีเท่าอินโดนีเซียและมาเลเซีย

: คนฟิลิปปินส์ปลื้มคนอเมริกาและ proxy (เกาหลี ญี่ปุ่น)น้อยลง นักธุรกิจจีนและการทูตกับจีนมีบทบาทมากขึ้น ซึ่งเราจะเห็นว่าฟิลิปปินส์ท่าทางอ่อนลงเรื่องความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

: การปฏิรูปประเทศเป็นได้ช้าเพราะนักธุรกิจขนาดใหญ่เป็นนักการเมือง รัฐบาลท้องถิ่นไม่สนใจรัฐบาลกลางตราบที่ไม่กระเทือนภาษีที่เก็บได้ในท้องถิ่น

: ประชาชน 20% อยู่ต่ำกว่าเส้นความยากจน อีก 40% อยู่ใกล้เส้นความยากจน อยู่ได้เพราะได้เงินจากญาติที่ทำงานต่างประเทศ ตัวเลขปี 2560 มีคนฟิลิปินส์ทำงานนอกประเทศ 2.3 ล้านคน อยู่ในซาอุดิ

อาราเบีย 0.584 ล้านคน United Arab Emirates 0.352 ล้าน และในคูเวต ฮ่องกง กาตาร์ สิงค์โปร์ ประเทศละกว่าหนึ่งแสนคน

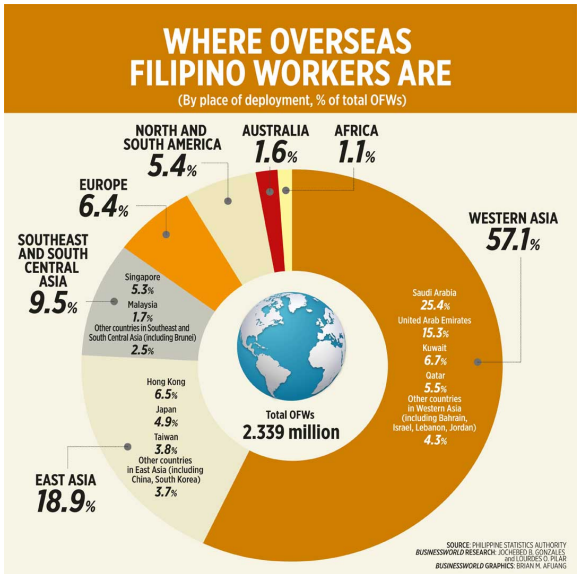

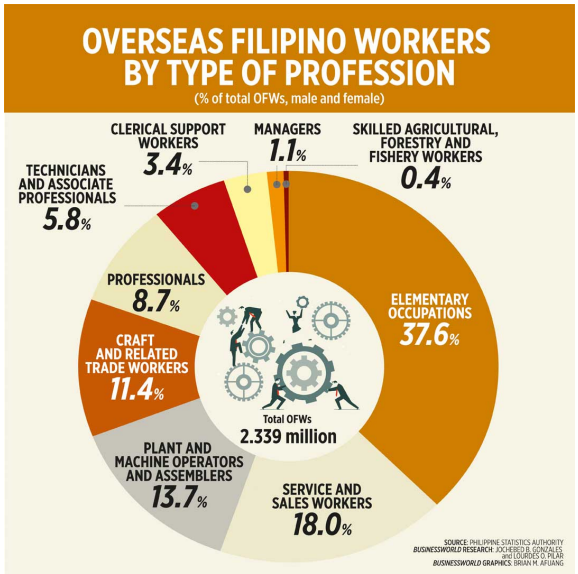

ที่มา Business World, 25 May 2018

ตอนบ่ายก่อนขึ้นเครื่องบินกลับไทย ได้ไปสถานเอกอัครราชทูตไทย พบท่านเอกอัครราชทูตธนาธิป อุปัติศฤงค์ และผู้บริหารระดับสูงของธุรกิจไทยในฟิลิปปินส์คือ ธนาคารกรุงเทพ, CPF, SCG

: พูดถึงโครงการที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ พระราชทานแก่โรงเรียนในฟิลิปปินส์ มีโรงเรียนในพระราชานุเคราะห์สี่แห่ง กำลังจะเพิ่มอีกสองแห่ง

: ECCO มาลงทุนสร้างโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ที่ Quezon City มีการเรียกเงิน

:กลุ่ม CP เข้ามาทำธุรกิจได้ 7-8 ปี ด้านธุรกิจไก่ ปลา หมู ความช่วยเหลือที่ให้กับโรงเรียนยังเป็นวัตถุและอาหาร บริษัทยึดหลักว่าคน ประเทศ และบริษัท ต้องอยู่ได้

: กลุ่ม SCG เคยให้ทุนนักเรียนและรับนักเรียนเก่าเข้าทำงาน รวมทั้งช่วยสิ่งก่อสร้าง

ในภาพรวม การสนับสนุนของธุรกิจไทยในรูป CSR ทำในพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของโรงงาน และจำกัดรูปแบบ

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ครูเอนชอน ระมัน

ครูเอนชอน ระมัน ปัจจุบันอายุ 45 ปี เกิดที่เมือง Majalengka เขตชวาตะวันตก จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัย Pasundan จังหวัดบันดุง เป็นครูสอนระดับประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลครูผู้สอนดีเด่นในระดับชาติ จัดโดยกระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรมของประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งมีครูที่มีคุณสมบัติโดดเด่นจากทั่วประเทศจำนวน 33 คนเข้าร่วมการคัดเลือกระดับชาติ ด้วยการทดสอบความสามารถ การนำเสนอและการประเมินผลจากแฟ้มสะสมงาน และการปฏิบัติงานในภาพรวม ทั้งนี้ทุกคนจะต้องผ่านการคัดเลือกในระดับภูมิภาคมาก่อน

ครูเอนชอน เป็นครูสอนระดับประถมศึกษาที่ Mekarwangi Public Elementary School รับผิดชอบการสอนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา เป็นครูที่เป็นแรงบันดาลใจแก่ครูอื่น ๆ ในชวาตะวันตก และมีบทบาทในการพัฒนาระบบการศึกษาของอินโดนีเซีย ได้รับเชิญมาเป็นครูวิทยากรที่ช่วยในการฝึกอบรมต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมโรงเรียนระดับมาตรฐานของประเทศ และการฝึกอบรมเพื่อจัดทำหลักหลักสูตรแก่ครูใหญ่โรงเรียน ที่ทำหน้าที่ครูผู้สอนด้วย รวมทั้งหลักสูตรแก่ครูที่สอนในชั้นเรียน นอกจากนี้เป็นครูพี่เลี้ยงแก่ครูที่จัดทำหลักสูตรต่าง ๆ

ครูเอนชอนมีผลงานเขียนเผยแพร่มากมาย เช่น เรื่องสั้น บทความทางการศึกษา ตำราเรียนระดับประถมศึกษา 6 เล่ม หนังสือสังคมศึกษา 2 เล่ม วาดภาพการ์ตูนให้หนังสือพิมพ์/วารสาร เขียนผลงานวิจัยในชั้นเรียนประจำปี และจัดพิมพ์ในวารสารวิชาการ ได้รับรางวัลต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น รางวัลชนะเลิศครูประถมศึกษาของชวาตะวันตก รางวัลรูปแบบนวัตกรรมการเรียนรู้การต่อต้านคอรัปชั่น ของโรงเรียนประถมศึกษา รางวัล

ชนะเลิศการแข่งขันครูที่มีความคิดสร้างสรรค์ใน Majalengka รางวัลชนะเลิศการแข่งขันครูสอนวิทยาศาสตร์โอลิมปิค รางวัลชนะเลิศการแข่งขันครูสอนหน้าที่พลเมืองของโรงเรียนประถมใน Majalengka

ครูเอนชอน ระมันได้รับเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรมของประเทศอินโดนีเซียให้รับรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี ปี 2560 เนื่องจากเป็นผู้ชนะเลิศประจำปี 2560 ได้รับรางวัลครูสอนระดับประถมศึกษาดีเด่นในระดับชาติ

วันอาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2561

การเดินทางไปอินโดนีเซีย

คณะจากมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีเดินทางมาจากการ์ตา เพื่อพบ Mr. Encon Rahman-เอนชอน ระมัน ครูรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีอินโดนีเซียคนที่สองปี 2560 เป็นครูท่านสุดท้ายในกลุ่มที่ได้รับรางวัลพระราชทานรุ่นที่สอง ซึ่งมูลนิธิฯไปเยี่ยม ครูเอนชอนสอนอยู่ที่จังหวัดมาจาเลงกา (Majalengka Regency) ในชวาตะวันตก ห่างจากจาการ์ตาออกไป 230 กม.ตามถนนไฮเวย์ใหม่ เมืองนี้ห่างจากเมืองบันดุงที่คนไทยรู้จักดีไปตามถนนเก่าไปอีก 130 กม

มาครั้งนี้ นอกจากแนวทางปรกติ ที่คณะมูลนิธิพบครูรางวัลพระราชทาน-คณะครู-กรรมการโรงเรียน-ผู้ปกครอง-ผู้แทนชุมชน ดูโรงเรียน พบปลัดกระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรม ไปสถานเอกอัครราชทูตไทย มูลนิธิฯทำกิจกรรมใหม่ จัดสัมมนาวิชาการย่อย(mini seminar)ที่สถานเอกอัครราชทูตไทย เพื่อเผยแพร่ผลงานและระดมสมองหาแนวทางการทำงานกับครูอินโดนีเซียสองท่านที่ได้รางวัลพระราชทานปี 2558 และ 2560 คือครู Herwin Harmid – เฮอวิน ฮามิดและครูเอนชอน ระมัน โดยเชิญกระทรวงศึกษาอินโดนีเซีย สื่ออินโดนีเซีย องค์กรด้านการศึกษาระหว่างประเทศ นักธุรกิจอุตสาหกรรมไทยในอินโดนีเซีย มาร่วม

นอกจากกรรมการมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีแล้ว ได้เชิญคุณสมหมาย ปาริฉัตต์ และคุณจันทนา เชียงทอง จากไทยรัฐมาด้วย ครูเฮอวินและครู Zakaria Zainuddin – ซากาเรีย ไซนุดดิน ครูรางวัลพระราชทานปี 2558 จากอินโดนีเซียและมาเลเซีย มาเรียนรู้งานของครูเอนชอน และช่วยเป็นล่ามภาษาบาฮาสา ทั้งครูเฮอวิน ฮามิดและครูซากาเรียพูดอังกฤษได้ดี ส่วนครูเอนชอนใช้ภาษอังกฤษได้น้อย

การเดินทางครั้งนี้ ท่านเลขานุการเอกสถานเอกอัครราชทูตไทย-คุณพงศ์ภพ เมธากุลวัฒน์(Phongpob Methakullawat) ประสานการนัดหมาย การจองที่พัก การจัดสัมมนาวิชากร การเช่ามินิบัส เดินทางไปกลับจาการ์ตา- มาจาเลงกา สองวัน ค่าเช่ารวมทุกอย่างทั้งค่าน้ำมันด้วยวันละ 4,500 บาท (ไม่รวมroad toll)

ที่สนามบินโซการ์โน-ฮัตตา มีอาคารผู้โดยสารใหม่เพิ่งเปิดหนึ่งอาคาร เรียกว่าอาคารสาม ถามคนอินโดนีเซียบอกว่าเพิ่งเปิด ปี 2559 ที่ผมมาจาการ์ตาครั้งสุดท้ายยังไม่เปิดอาคารนี้ อาคารออกแบบได้ดี โล่งโอ่โถง มีที่นั่งทำงาน มีไวไฟฟรี การตกแต่งภายในอาคารใหม่ดี ห้องน้ำสะอาด มีที่ว่างนอกอาคารให้คนนั่งคอยรถมารับ มีพื้นที่เขียว จัดการเรื่องการจอดรถรับส่งดี ไม่มีจอดรถแช่ จอดรถซ้อนสองคันสามคันที่ไร้ระเบียบ

อาคารผู้โดยสารเดิมที่สนามบินโซการ์โน-ฮัตตาเป็นแบบจารีต (traditional) สร้างเกือบยี่สิบปีมาแล้ว ช่วงที่เปิดใหม่อาคารผู้โดยสารทุกอาคารเปิดโล่งให้มีลมธรรมชาติผ่าน แต่เนื่องจากจาการ์ตาอยู่แถบเส้นศูนย์สูตร อากาศสภาพร้อนชื้น รู้สึกเหนียวตัว ต่อมาเลยปิดกระจกติดเครื่องปรับอากาศทุกอาคาร ในฐานะคนเดินทางแล้วผมเทียบอาคารนี้เทียบกับอาคารผู้โดยสารใหม่ของสนามบินในอาเซียน อาคารนี้เป็นมิตรกับคนเดินทางและคนมารับมาส่ง ออกแบบและสร้างสไตล์ใหม่ ใช้กระจกทั้งหลัง

สนามบิน ถนน และทุกจุดของจาการ์ตาเตรียมตัวการแข่งขันเอเชี่ยนเกมส์ครั้งที่ 18 ซึ่งจะเริ่มวันที่ 18 สิงหาคม 2561 จัดแข่งที่จาการ์ตาและปาเลมบังในสุมาตรา มีโปสเตอร์ แบนเนอร์ ทุกที่ อินโดนีเซียใช้คำขวัญเพื่อเอเชี่ยนเกมส์นี้ว่า Energy of Asia

ออกจากสนามบินเกือบบ่ายสามโมง ดูแผนที่กูเกิ้ล จากสนามบินไปเมือง มาจาเลงการะยะทาง 180 กม. ตามไฮเวย์ใหม่ (ตามถนน Jl Tol Cikopo Malimanan) จะใช้เวลาสามชั่วโมงครึ่ง เป็นครั้งแรกในยี่สิบปี ที่ผมนั่งรถไกลเป็นเวลากว่าสามสี่ชั่วโมงในอินโดนีเซีย เมื่อสามสิบกว่าปีเคยนั่งรถระหว่างจาการ์ตา-บันดุง ระยะทางพอพอกัน ใช้เวลาห้าหกชั่วโมง เพราะถนนเส้นเดิมแคบ วิ่งผ่านหมู่บ้านติดกันอย่างแทบไม่มีช่องว่าง จนสมัยนั้นคิดว่าถนนในเกาะชวามีหมู่บ้านต่อเนื่องกันเป็นร้อยๆ กิโลเมตร ถนนเส้นเดิมวิ่งวกวนตามแนวเขา ผ่านไร่ชาขนาดใหญ่กลางทาง ทิวทัศน์สวยมาก แต่ถนนไฮเวย์ใหม่กว้าง เรียบ ตัดตรง ผ่านนาผ่านทุ่ง ไม่มีภูเขาเลย

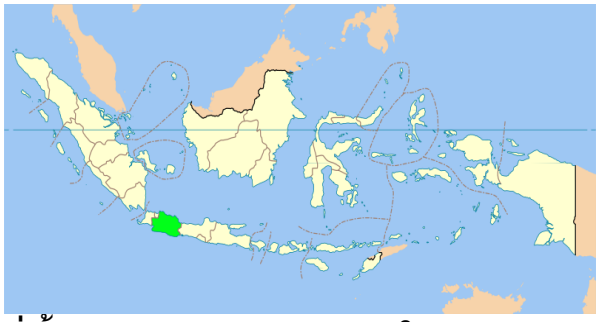

ที่ตั้งของชวาตะวันตก และถนนในชวาตะวันตก มาเลงกาอยู่ทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจาการ์ตา

โปสเตอร์การแข่งขันเอเซียนเกมส์ ถ่ายรูปร่วมกับ Herwin Hamid และ Zainuddin Zakaria

สนามบินซูการ์โน-ฮัตตา รูปซ้ายอาคารผู้โดยสารเดิมสร้างแบบจารีต รูปขวาอาคารใหม่

ทางยกระดับยาวหลายสิบกิโลเมตรออกไปทางตะวันออกของจาการ์ตา คลองชลประทานในเขตมาจาเลงกา มีการตากกานพู(clove)ซึ่งเป็นเครื่องเทศหลัก และถั่ว

ชั่วโมงแรกเห็นการก่อสร้างมากมาย เป็นทางลอยฟ้ายกระดับตามไฮเวย์ ดูโครงสร้างแล้วน่าจะเป็นทั้งระบบรางและถนน ระยะทางที่สร้างทางยกระดับน่าจะราวห้าสิบหกสิบกิโลเมตร ค่อนข้างน่าทึ่ง

แวะจุดพักกลางทาง ถ้าเทียบกับจุดพักมอเตอเวย์กรุงเทพชลบุรี จะจอแจน้อยกว่า แต่ทั้งร้านอาหารและห้องน้ำสะอาด เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนมาก เห็นเศรษฐกิจขยายตัว การก่อสร้างขนาดใหญ่ ความสะอาดและความระเบียบ

ไฮเวย์เป็นถนนคอนกรีตข้างละสองเลน มีร่องระบายน้ำตลอดทางสภาพดีมาก รถโคช รถบันทุก รถพ่วงขนาดใหญ่วิ่งตลอดทาง เดินทางไปหนึ่งชั่วโมงผ่านเมือง Cikampek เริ่มเข้าชนบทพื้นที่เขียว มีสวนยางพารา สวนกล้วย ปลูกต้นสักสองข้างทางโดยตลอด สถาพท้องนาเปลี่ยนตลอดทางตั้งแต่เพาะกล้า ปักดำ ข้าวออกรวง ข้าวสุกและเก็บเกี่ยว ในที่ราบแปลงนาจะกว้าง แต่ตามไหล่เขาที่ไม่สูงนัก จะทำนาขั้นบันได ในร่องเขาเป็นนากระทงเล็ก ในนามีการไล่นกใช้ธงผืนใหญ่ผืนยาวเหมือนตุงภาคเหนือและใช้ถุงพลาสติกผูกปลายไม้ บางพื้นที่ข้าวสุกจึงเกี่ยวข้าวแล้ว ทุกที่ไม่เห็นเครื่องจักรเลย ทั้งการไถและการเกี่ยวใช้วัวใช้คน ในทุ่งนาที่เกี่ยวแล้วมีการเลี้ยงแพะ

นอกจากข้าว พืชหลักที่เห็นเป็นยางพารา มีสวนยางพารา สวนกล้วย ตลอดเส้นทางกว่าหนึ่งร้อยกิโลเมตร ดูขนาดต้นยางพาราแล้วคงอายุ 5-10 ปี มีไร่อ้อย ไร่มันสำปะหลัง สวนไผ่ เห็นบ่อจำนวนมากคิดว่าเป็นบ่อขุด เพราะรูปเหลี่ยมไม่ใช่บ่อธรรมชาติ คงเป็นบ่อปลาเพราะมีกระต๊อบเล็กปลูกในบ่อ เลี้ยงไก่และให้มูลลงบ่อปลา มีโรงเลี้ยงไก่ขนาดใหญ่เป็นระบบปิดแบบอีแวป ปลูกต้นสักริมถนนนับร้อยกิโลเมตร สักต้นไม่ใหญ่อายุไม่มากนัก คงเท่ากับอายุไฮเวย์ใหม่นี้ ไม้หลักอื่นมีกระถินเทพา สังเกตว่าเผาหญ้าข้างทางลามไปเผาต้นไม้ใหญ่เหมือนบ้านเรา ช่วงสุดท้ายก่อนแยกออกจากไฮเวย์เป็นที่ราบลอนเขา

ออกจากถนนใหญ่เมื่อห้าโมงครึ่ง มาตามถนนสนามบินมาจาเลงกา(Airport Udara Majengkara)ที่กำลังสร้างใหม่แต่ยังไม่เปิดใช้ อ่านบทความพบว่าจะเป็นสนามบินนานาชาติแห่งที่สองบนเกาะชวา ถนนลดเหลือสองเลน พื้นที่วิ่งรถไปเป็นที่ราบ น้ำอุดมสมบูรณ์ เพราะมีคลองชลประทานตลอดทาง ยกร่องในนาปลูกผัก ใช้ไม้ไผ่ทำค้างให้ผักเลื้อย วิ่งผ่านเมือง Jatiwangi มอเตอร์ไซด์เต็มถนน ชักธงชาติ ธงสีสามเหลี่ยม(แดงขาว)กันตามบ้าน ปักตามถนน ไม่รู้ว่าในโอกาสอะไร น่าสนใจที่มีช่วงที่คลองชลประทานสูงกว่าถนน น้ำสูงกว่าถนนเหมือนในเนเธอแลนด์ มีคันคลองชลประทานสูงมากราวสองสามเมตร บ้านในชวาแถบนี้เป็นบ้านอิฐหลังคากระเบื้อง หลายบ้านมีเสาประตูบ้านเป็นคอลัมภ์เหมือนเสาโรมันทาสีแดงขาว เมืองมาเจงกาลาสภาพสะอาด บ้านช่องเรียบร้อย ถึงมาจาเลงกาเมื่อหกโมงเย็น พักที่โรงแรมFITRA Malengkara โรงแรมเป็นแบบบูติค ลมแรง อากาศค่อนข้างเย็น

ตอนค่ำผู้อำนวยการเขตการศึกษามาจาเรงกามาพบที่โรงแรม เพื่อพูดถึงโปรแกรมวันจันทร์ มาจาเรงกาเป็น regency หรือ province น่าจะเท่ากับจังหวัด ส่วน district ควรเท่ากับอำเภอ

ไปอินโดนีเซียช่วงนี้ กำลังมีข่าวเรื่องบทความใน The Jakarta Post เขียนโดย Kornelius Purba วันที่ 31 กรกฎาคม 2561 เมื่ออาทิตย์ที่แล้วนี้เอง พาดหัวบทความว่า *Don't let Thai junta chief chair ASEAN next year* ซึ่งแปลได้ความว่า *อย่าปล่อยให้ผู้นำที่เป็นทหารไทยเป็นประธานอาเซียน* สาระมีอยู่ว่าในปี 2562 เมื่อถึงวาระที่ประเทศไทยเป็นประธานอาเซียน อาเซียนไม่ควรให้พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีไทยเป็นประธานอาเซียน เพราะพลเอกประยุทธ์ได้อำนาจจากการทำรัฐประหารรัฐบาลประชาธิปไตยจากการเลือกตั้งของนายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ รัฐบาลข่มขู่ผู้เรียกร้องประชาธิปไตย จำกัดเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ ประเทศต่างๆในอาเซียนอยู่บนเส้นทางประชาธิปไตยไม่ว่าเมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ทั้งที่มีปัญหาภายในเช่นไทย(และมีนัยยะว่าไม่ใช้กำลังทหารยึดอำนาจ) อย่างไรก็ตามอาเซียนคงใช้แนวปฏิบัติไม่ก้าวก่ายเรื่องภายในแต่ละประเทศ และเจรจากันเงียบๆไม่ออกมาวิจารณ์ในที่สาธารณะ มีการชี้แจงตอบโต้บทความนี้โดยกระทรวงต่างประเทศไทยแล้ว ข้อมูลภายในพูดกันว่าบทความที่วิจารณ์นายกรัฐมนตรีและรัฐบาลไทยรุนแรงนี้ ได้แรงสนับสนุนจากประเทศเพื่อนบ้านอาเซียนด้วยกันที่ไม่ใช่อินโดนีเซีย

มาตรา 32 ของกฎบัตรอาเซียนระบุถึงบทบาทของประธานอาเซียน ดังนี้

1) ส่งเสริมและเพิ่มพูนผลประโยชน์และความเป็นอยู่ที่ดีของอาเซียนอย่างแข็งขัน รวมถึงความพยายามในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการริเริ่มทางนโยบาย
การประสานงานฉันทามติ และความร่วมมือ

(2) ทำให้แน่ใจถึงความเป็นศูนย์รวมของอาเซียน

(3) ทำให้แน่ใจถึงการตอบสนองต่อประเด็นเร่งด่วนหรือสถานการณ์วิกฤติที่มีผลกระทบต่ออาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที รวมถึงเป็นคนกลางที่น่าเชื่อ ถือ และจัดให้มีการจัดการอื่นเช่นว่า เพื่อสนองตอบข้อกังวลเหล่านี้โดยทันที

(4)เป็นผู้แทนของอาเซียนในการเสริมสร้างและส่งเสริมความสัมพันธ์กับหุ้นส่วนภายนอกภูมิภาคให้ใกล้ชิดขึ้น

(5) ปฏิบัติภารกิจและหน้าที่อื่นที่อาจได้รับมอบหมาย

สงกรานต์เลือด 2552 การประท้วงทางการเมือง การใช้ความรุนแรง การทุบรถยนต์นายกรัฐมนตรีที่กระทรวงมหาดไทย การล้มการประชุมสุดยอกที่พัทยา จนต้องใช้ประกาศกฎอัยการศึก และการใช้กำลังทหารจัดการ เป็นภาพที่ออกไปสู่สายตาโลกช่วงที่ประเทศไทยเป็นประธานอาเซียนรอบที่แล้ว (2551-2552)

ประเทศที่เป็นประธานอาเซียน หมุนกันเป็นตามตัวอักษรครั้งละปีปฏิทิน ครั้งที่แล้วที่ประเทศไทยเป็นประธานอาเซียนตั้งแต่กรกฎาคม 2551-ธันวาคม 2552 นายกรัฐมนตรีไทยขณะนั้นคือ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ประเทศไทยอยู่ในวิกฤตเสื้อเหลืองเสื้อแดง มีการเดินขบวนทางการเมืองและความไม่สงบตามมาตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม ถึง 24 เมษายน พ.ศ. 2552 หรือที่เรียกว่าสงกรานต์เลือด ในกรุงเทพมหานครและพัทยา เพื่อขับไล่รัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีการเผาทำลายและปิดถนน จนต้องสลายการชุมนุมด้วยทหาร มีคนบาดเจ็บและเสียชีวิต ช่วงที่การประท้วงถึงขีดสุด มีผู้ประท้วงมากถึง 100,000 คน ชุมนุมในกรุงเทพมหานครตอนกลาง นอกจากนั้นผู้ชุมนุมได้ปิดล้อมโรงแรมพัทยารอยัลคลิฟที่ซึ่งเป็นที่ประชุมผู้นำเอเชียตะวันออก(East Asia Summit) ซึ่งมีอาเซียนเป็นแกน จนต้องย้ายที่ประชุม

ปี 2551-2551 จึงเป็นโชคร้ายของประเทศไทยที่บทบาทการเป็นผู้นำและประธานอาเซียนในรอบที่แล้วจึงถูกบดบังด้วยสภาพการเมืองในประเทศ ความรุนแรง และความไม่สงบ

ผมหวังว่ารอบนี้ ไทยจะได้แสดงบทบาทที่เด่นและเป็นประโยชน์

ข่าวใหญ่อีกข่าวหนึ่งในช่วงที่ไปอินโดนีเซีย คือการเลือกตั้งครั้งต่อไปในเดือนเมษายน 2562 ที่เลือกทั้งประธานาธิบดีและผู้แทนราษฎรไปพร้อมกัน ประธานาธิบดีคนปัจจุบันคือโจโกวิ-Jokowi (Joko Widodo) ประกาศเลือกผู้ร่วมทีมคนใหม่เพื่อเป็นรองประธานาธิบดี คือ Maruf' Amin ผู้เป็นประธานองค์กรศาสนาสูงสุด (Indonesian Muslim Ulama Council - MUI)ที่กำกับองค์กรมุสลิมทุกแห่งในประเทศ ประธาน Amin เป็นผู้นำศาสนาอิสลามสายจารีต

ฝ่ายตะวันตกให้ความเห็นว่า ในช่วงสองสามปีที่ผ่านมาการเปิดกว้าง (tolerance) ของสังคมอินโดนีเซียที่มีพลเมืองส่วนใหญ่เป็นมุสลิม ต่อผู้ไม่เป็นมุสลิม ลดน้อยลง เริ่มมีความรุนแรงระหว่างประชาชนต่างศาสนา ผู้นำการเมืองที่ไม่ใช่อิสลามถูกกำจัด มีการข่มขู่ผู้ที่ไม่ใช่ชาวมาเลย์อินโดนีเซีย ตัวอย่างที่พูดกันคือผู้ว่าราชการจาการ์ตา Basuki Tjahaja Purnama ซึ่งเป็นชาวอินโดนีเซียเชื้อสายจีน
ฮักกา-แคะ(hakka) เป็นชาวคริสเตียน (เรียกกันว่า “double minority” หรือชนกลุ่มน้อยสองต่อ พูดภาษาชาวบ้านคือซวยสองต่อ) คือเป็นคนจีน ไม่ใช่ชาติพันธุ์มาเลย์อินโดนีเซีย และเป็นชาวคริสเตียน ไม่ใช่มุสลิม Basukiมีชื่อเรียกภาษาฮักกาว่า อาฮก(Ahok) อาฮกเป็นผู้แทนราษฎรตั้งแต่ปี 2552 ต่อมาเป็นรองผู้ว่าราชการจาการ์ตาสมัยที่วิโดโดเป็นผู้ว่าราชการ และเมื่อวิโดโดเป็นประธานาธิบดีในปี 2557 อาฮกก็ขึ้นเป็นผู้ว่าราชการจาการ์ตาต่อจากวิโดโด ปลายปี 2559 อาฮกถูกกล่าวหาว่าในการหาเสียงเลือกตั้ง ใช้คำพูดจาบจ้วงศาสนา(religious blasphemy) และอยู่ถูกจำคุกอยู่

ประโยคที่อาฮกพูดที่ถูกหยิบยกว่าจาบจ้วงศาสนา เมื่อถอดจากภาษบาฮาสามาเป็นภาษาอังกฤษเป็นว่า “ In your inner heart, ladies and gentlemen, you may feel that you cannot vote for me, because (you have been) lied to by use of Surah al-Maidah Verse 51… So if you cannot vote for me because you are afraid of being condemned to hell, you do not need to feel uneasy. Because you are being fooled. It is alright.” มีชาวมุสลิมกลุ่มหนึ่งตีความว่า อาฮกกล่าวว่าพระคัมภีร์บิดเบือน แต่มีการอธิบายโต้แย้งว่า อาฮกกล่าวว่า พระคัมภีร์ถูกนำไปใช้อย่างบิดเบือน

ประธานาธิบดีอินโดนีเซีย Joko Widodo และผู้ร่วมทีมคนใหม่ที่จะเป็นรองประธานาธิบดี Maruf’ Amin ประธานองค์กรศาสนาอิสลามสูงสุด

ประธานาธิบดีวิโดโดและอดีตผู้ว่าราชการจาการ์ตาอาฮก และชาวอินโดนีเซียประท้วงว่าอาฮกจาบจ้วงศาสนา

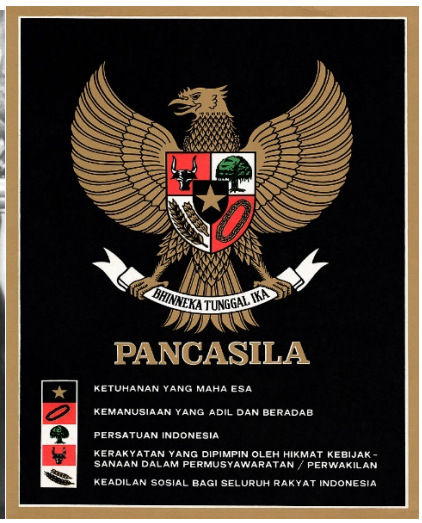

ประธานาธิบดีซูการ์โน ตราประเทศอินโดนีเซียซึ่งมีหลักการปัญจศีลาและสัญลักษณ์

นอกจากนั้น นายพลท่านหนึ่งพูดเมื่อปลายปี 2559 ว่าอาฮกควร "know his place lest the Indonesian Chinese face the consequences of his action" ซึ่งเป็นเหมือนการเตือน(การขู่) เพื่อเตือนให้อาฮกจำเรื่องการที่คนจีนในอินโดนีเซียถูกฆ่าตายนับแสนคนหลังเหตุการณ์รัฐประหารในวันที่ 1 กันยายน 2518 ที่มีผู้นำทหารระดับนายพลหลายคนถูกฆ่าโดยทหารรุ่นหนุ่ม ต่อมาโยงว่าเป็นการทำของกลุ่มนิยมคอมมิวนิสต์ซึ่งมีชาวจีนหนุนหลัง นำสู่การกวาดล้างช่วงต่อมา มีคนที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์(ซึ่งเป็นคนจีนส่วนหนึ่ง)ถูกฆ่าจำนวนมาก ตัวเลขที่พูดกันคือครึ่งล้านถึงหนึ่งล้านห้าแสนคนคน และจำนวนมากเป็นชาวจีน การรัฐประหารครั้งนั้น ทำให้นายพล Suharto ซึ่งยังไม่เป็นที่รู้จัก เป็นผู้กวาดล้างพวกทำรัฐประการ ขึ้นมาเป็นประธานาธิบดี และอยู่ต่อมาอีกยี่สิบกว่าปี

ประธานาธิบดีซูการ์โนซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งประเทศอินโดนเซียตระหนักถึงความหลากหลายของชาติพันธุ์ วัฒนธรรม ความเชื่อ และศาสนา รวมทั้งอันตรายที่ประเทศจะเดินแนวทางศาสนาแบบสุดขั้วโดยใช้กฎหมายศาสนาเป็นหลักในการปกครอง จึงได้วางปรัชญาของประเทศว่าคือ **“ปัญจศีลา(Pancasila)”** ซึ่งมาจากภาษาชวาโบราณ (จากสันสกฤต)คือ ปัญจ-ห้า ศีลา-หลักการ ห้าหลักการนี้แยกจากกันไม่ได้ คือ

1. ความเชื่อในพระเจ้าองค์เดียวเท่านั้น Belief in the One and Only God ("*Ketuhanan Yang Maha Esa*")
2. มนุษยธรรมที่ยุติธรรมและมีอารยะA just and civilized humanity ("*Kemanusiaan Yang Adil dan Beradab*")
3. อินโดนีเซียเป็นประเทศหนึ่งเดียว A unified Indonesia ("*Persatuan Indonesia*")
4. ประชาธิปไตย นำโดยปัญญาของผู้แทนประชาชน Democracy, led by the wisdom of the representatives of the People ("*Kerakyatan Yang Dipimpin oleh Hikmat Kebijaksanaan, Dalam Permusyawaratan Perwakilan*")
5. ความยุติธรรมทางสังคมเพื่อชาวอินโดนีเซียทุกคน Social Justice for all Indonesians "*Keadilan Sosial bagi seluruh Rakyat Indonesia*").

วันจันทร์ที่ 6 สิงหาคม 2561

Majalengka

การปกครองประเทศอินโดนีเซียแบ่งเป็นสี่ระดับคือ 1) ระดับที่หนึ่ง Province และ Special Territories 2) ระดับที่สอง Regency และ City ซึ่งอยู่ระดับเดียวกัน regencyมีทั้งพื้นที่เมืองและชนบท มี regent เป็นผู้ปกครอง ส่วนcityมีพื้นที่เมือง มีmayorเป็นผู้ปกครอง 3) Sub Districts หรือ District (เฉพาะปากัวนิวกินี) 4) ระดับที่สี่ Village

Majalengka regency มีพื้นที่ 1,200 ตารางกิโลเมตร พลเมือง(2557) 1.4 ล้านคน เมืองหลักคือ Majalengka

เขตชวาตะวันตก (West Java Province) มี 18 regency และ 9 city

ลงมากินอาหารเช้าเป็นแบบอาหารอินโดนีเซียมีข้าวผัด หมี่ผัด ปลาผัด ข้าวต้มไก่นอกโรงแรม อากาศยังเย็น ลมแรง ฟ้าโปร่ง

ออกจากโรงแรม 07.30 เพื่อไปศาลากลางนายกเทศมนตรีของเมืองมาจาเลงกา ถนนในเมืองเงียบ สะอาด มีสองช่องจราจร มีรถญี่ปุ่นไดฮัทสุ ฮอนดา โตโยต้า วิ่งอยู่เท่านั้น จักรยาน ยนต์เปิดไฟหน้าวิ่งตามถนน ปลูกมะม่วงกันทุกบ้าน ตามถนนยังมีรถสองล้อลากเก็บขยะที่ผมเคยเห็นในกรุงเทพเมื่อเป็นเด็กหลังสงครามโลก มีสามล้อถีบ มีรถเข็นขายอาหาร ยังติดธงชาติ ธงสามเหลี่ยมแดงขาวกันทั่วไป ทีมงานสำนักการศึกษาโดยผู้อำนวยการเขต Iman Pramudyas นำคณะไป วิ่งวนจนใช้เวลา 5นาที เพื่อไปถึงศาลากลางตามที่นัดนายกเทศมนตรีไว้

ศาลากลางนายกเทศมนตรีสง่าโอ่อ่า สร้างแบบประเพณีของชวาหลังคายกสูงและเป็นเหลี่ยม มีเสาคอลัมภ์ใหญ่ สังเกตว่าคนชวาชอบเสาแบบนี้ อาจเป็นอิทธิพลของดัชช์ ศาลากลางตั้งอยู่ท่ามกลาง

หลายอาคาร ตอนไปถึงเจ้าหน้าที่หลายร้อยคนกำลังเดินออกมาจากอาคารหนึ่ง คงเข้าไปฟังการให้นโยบายและกิจกรรมในวันนั้นจากผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ส่วนมากแต่งสีน้ำตาล สีกากีปนเขียว

เรานั่งคอยอยู่ภายนอกก่อนเข้าไปภายในศาลากลาง นั่งที่ชุดเก้าอี้รับแขกขนาดใหญ่เป็นกำมะหยี่สีแดงเพลิง เป็นชุดรับแขกที่ตื่นตา เมื่อเข้าไปห้องรับรองในศาลา ยิ่งหรูหรามากขึ้นนอกจากชุดรับแขกแบบเดียวกัน มีโคมไฟแก้วระย้า(chandelier) โต๊ะอาหาร เห็นอาหารมากมาย นึกในใจว่าต้องกินอาหารเช้ามื้อที่สองภายในหนึ่งชั่วโมงอีกแล้ว

นายกเทศมนตรี ชื่อ Dr. H.Sutrisno อายุประมาณหกสิบกว่า นอกจากนายกเทศมนตรี มี Diki As -Secretary to the Major ร่วมต้อนรับด้วย มีข้าราชการเทศบาลเข้าร่วมราวยี่สิบคน มีประธานสมาคมครูมาจาเลงกาและผู้บริหาร(เป็นผู้ชายทั้งหมด)มาต้อนรับด้วย ใส่เสื้อนอกผ้าบาติคเป็นลายขาวดำเตะตา นายกเทศมนตรีเปิดด้วยคำบูชาพระอัลลอตามแนวทางของอินโดนีเซีย พร้อมกับกล่าวต้อนรับกรรมการเป็นภาษาไทย " ยินดีต้อนรับ"

นายกเทศมนตรีให้ข้อมูลสำคัญของ Majalengka Regency ดังนี้

ก) ที่ตั้งที่เส้นรุ้งตะวันออก108, เส้นรุ้งเหนือ 6 , ด้านเหนือ ด้านใต้ ด้านตะวันออก ด้านตะวันตก ติดต่อกับregencyใด พื้นที่ 1,200 ตารางกิโลเมตร คิดเป็น 2.71% ของพื้นที่เกาะชวา(150,000 ตร.กม.) มีพื้นที่ราบประมาณ 345 ตร.กม. คิดเป็น 28% of regency area.

ข) ด้านการศึกษา ระดับเด็กเล็ก มีโรงเรียนอนุบาล 350 แห่ง นักเรียน 11,700 คน มีครู 1,500 คน ระดับประถมโรงเรียน 670 แห่ง ครู 1,500 คน นักเรียน 112,000 คน ระดับมัธยม นักเรียน 38,000 คน ครู 2,000 คน

นากยกเทศมนตรขอบใจที่มูลนิธิฯ ให้รางวัลแก่อาจารย์เอนชอน ระมัน เชื่อว่ารางวัลนี้ จะทำให้ครูจะตื่นตัว ครูจะปรับปรุงตัว

นายกเทศมนตรีชวนกินอาหารเช้ามื้อใหญ่ มี แกงไก่ราดเส้นแป้งกลมหนา(ขนาดนิ้วมือ)ทำจากแป้งและไข่พะโล้ ข้าวผัด หมี่ผัด ไก่ย่าง ไข่ทอด กล้วยพื้นถิ่น สละ กล้วยพื้นถิ่น มะม่วง ขนมหวานเหนียว นายกเทศมนตรีบอกว่ากล้วยและมะม่วง(ชื่อพันธุ์ “กินจุ” ผมไม่ได้ถามว่าสะกดอย่างไร) เป็นของพื้นถิ่นไม่มีที่อื่น ขอให้ผกินให้ได้ มะม่วงกินจุรสเหมือนมะม่วงทองดำผสมมะม่วงแก้ว ส่วนกล้วยเนื้อมีเหนียวและมีรสแป้ง(starchy)มากกว่ากล้วยไทย

นายกเทศมนตรีบอกว่าทำงานมาแล้วสิบปี เคยทำcentral bank ในเดือนตุลาคมจะมีนายกเทศมนตรีใหม่ ปัจจุบันเป็นรองนายกเทศมนตรี เคยเป็นผู้อำนวยการการศึกษา

ผมได้ขอบคุณนายกเทศมนตรี บอกว่าข้อมูล Majalengka Regency ที่ให้ จะเป็นประโยชน์กับการทำงานของมูลนิธิฯ นอกจากนั้นครั้งนี้มีสื่อมวลชนมากับทีม ข้อมูลจะถูกเผยแพร่ถึงเมืองไทยด้วย ขอให้ Regency สนับสนุนการทำงานของครูเอนชอน

แปลงนาในชวาตะวันตกมีทุกสภาพ ตั้งแต่ข้าวที่เพิ่งปลูก ข้าวออกรวง และนาที่เก็บเกี่ยวแล้ว

นายกเทศมนตรีมาจาเลงกาต้อนรับที่ศาลากลางพร้อมเลี้ยงอาหารเช้า

ผู้แทนสมาคมครูมาจาเลงกามาต้อนรับที่ศาลากลาง

อาหารเช้ามากมาย

เส้นทางไปโรงเรียนครูเอนชอนผ่านนาข้าวทั้งในที่ราบและบนเขา มีนาขั้นบันไดและแปลงต้นหอม บ้านในชวาชั้นเดียว ปลูกติดพื้นดิน มีราวตากเสื้อผ้า ลานตากถั่ว กานพลู

นักเรียนและครูโรงเรียนครูเอนชอนต้อนรับทีมมูลนิธิ

ครูเอนชอน ระมันในห้องเรียน

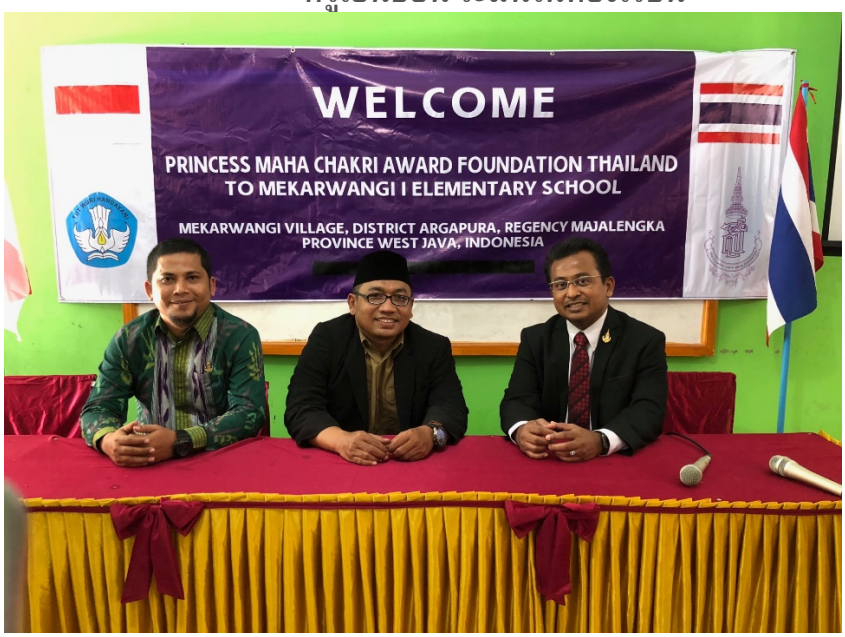

ครูรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีสามคน ครูเฮอวิน ฮามิด (2558) ครูเอนชอน ระมัน (2561) จากอินโดนีเซีย ครูไซนุดดิน ซากาเรีย(2558) จากมาเลเซีย

ครูเฮอวิน ฮามิดและไซนุดดิน ซากาเรีย ครูไซนุดดิน ซากาเรียและเอนชอน ระมัน

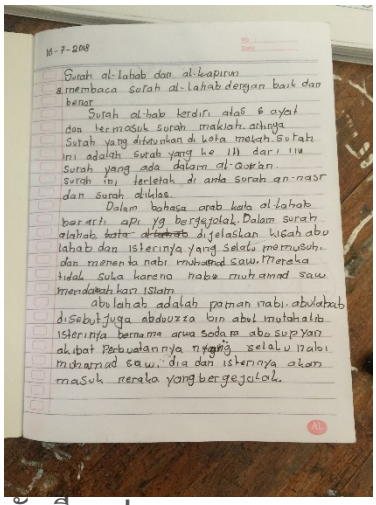

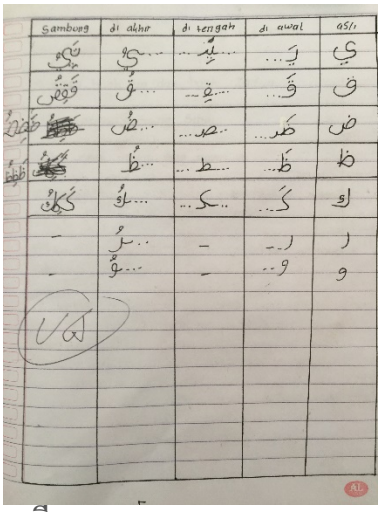

นักเรียนประถมของครูเอนชอนเรียนสามภาษา ภาษาบาฮาสาอินโดนีเซีย ภาษาอาหรับ และภาษา Sunda ซึ่งเป็นภาษาชวาตะวันตก

แฟ้มพลาสติกส่งงานนักเรียนรายคน กระปุกออมเงินนักเรียน ผลงานนักเรียนติดฝาผนัง

ห้องเรียนชั้นประถมมีสีสัน ห้องเรียนมัธยมเรียบง่าย เด็กสนุกกับขอจับมือและถ่ายรูป

ถ่ายรูปกับครูโรงเรียนมัธยม ครูโรงเรียนประถม(บนภูเขา)มาส่ง ก็ทำมือ small heart

คณะเราออกจากศาลากลางราว0930 มีรถตำรวจนำไปที่โรงเรียน SD Negari 1 Merkarwagi Prepping elementary school (โรงเรียนประถมหมาย เลขหนึ่ง หมู่บ้านเมอกาวังกิ) ซึ่งเป็นโรงเรียนครูเอนชอน ระมัน โรงเรียนตั้งอยู่ที่หมู่บ้านเมอกาวังกี(Merkawangi village) Argapura district โรงเรียนอยู่บนเขาใกล้กับตัวเมืองMejalangka ที่ตั้งอยู่ในที่ราบ ถนนที่รถวิ่งไปในที่ราบเป็นสองเลนเรียบ ผ่านนาในสภาพต่างๆ ทั้งนาที่เพิ่งดำ กอข้าวเล็กกว่าบ้านเรา ข้าวที่ขึ้นแล้วกำลังงาม ข้าวสุก นาที่กำลังเกี่ยว สังเกตว่าในชวาไม่มีการปล่อยพื้นที่นาให้ว่างเปล่าเลย นอกจากข้าว มีแปลงปลูกถั่ว เผือก ข้าวโพด

ช่วงขึ้นเขาช่วงแรก ถนนยังกว้างอยู่ ไปตามที่นาสลับป่า เห็นต้นไม้ที่รู้จักหลายอย่างทั้งมะม่วง กล้วย บนภูเขา ชาวชวาทำนาข้าวเป็นกระทงนาเล็ก เป็นนาขั้นบันไดเพื่อควบคุมน้ำ ในพื้นที่นามีการสลับปลูกด้วยแปลงหอมหรือกระเทียม ข้าวโพด ที่แปลกตาคือปล่อยข้าวโพดให้ฝักสุกคาต้น แต่ลอกเปลือกออกให้ฝักยังติดต้นอยู่และตากแดด นอกจากนั้น เกือบทุกบ้านมีสวนครัวปลูกตะไคร้ มะละกอ เผือก ไม่ปล่อยที่ให้ว่าง ยิ่งวิ่งขึ้นสูงไปบนเขาถนนยิ่งแคบมาก เลนเดียว วิ่งสวนกันไม่ ได้ โค้งหักศอกไปมาตามบ้านซึ่งปลูกชิดถนน ถ้าคนขับไม่ชำนาญทางคงวิ่งเข้าบ้านแทนวิ่งตามถนน แต่ช่วงที่คณะเราเดินทาง มีทหารควบคุมจราจรตามซอกซอยไม่ให้รถวิ่งออกมา ตามบ้านมีราวตากเสื้อผ้า ลานบ้านตากถั่ว ตากกานพลู คนอินโนเซียสูบบุหรี่ผสมกานพลูทำให้มีกลิ่นเฉพาะ มีป่าไผ่ซึ่งชาวบ้านใช้ไม้ไผ่ในการก่อสร้างทำฝาทำรั้ว บ้านสภาพถาวร ส่วนมากชั้นเดียวก่ออิฐปูน หลังคากระเบื้องแดง

โรงเรียนอยู่ติดสุเหร่า มีลานกลางหมู่บ้าน ชาวบ้านเอาของมาขาย ทั้งเด็กผู้ใหญ่ออกมาต้อนรับเป็นร้อยคน มีธงทิวประดับ เด็กนับร้อยเข้าแถวต้อนรับตามทางเดินไปโรงเรียนประถม คล้องพวงมาลัยดอกมะลิดอกโตที่เพิ่งเคยเห็นนอกประเทศไทย นอกจากนักเรียน มี ผู้อำนวยการการศึกษาdistrict ,ผอ. sub-district, ผอ.โรงเรียนใน sub-district และผู้บริหารสมาคมครู ตามมาเป็นขบวนต้อนรับ ครูแต่งเครื่องแบบสีน้ำตาล

โรงเรียนประถมสร้างเป็นอาคารต่อกันเป็นสีเหลี่ยม ที่ว่างตรงกลางตั้งเต้นท์รับแขก มีพิธีต้อนรับในห้อง ติดแบนเนอร์ต้อนรับ ผมได้แนะนำมูลนิธิเปิดวิดิโอที่จัดทำมีมีคำบรรยายเฉพาะเป็นภาษาบาฮาสาอินโดนีเซีย แนะนำมูลนิธิ แนะนำชีวิตและงานของครูเฮอวินและครูระมัน ทำให้ครูทั้งสองคนน้ำตาไหล ผมขอบคุณครูใหญ่และครูทุกคน บอกว่าการต้อนรับโรงเรียนประถมนี้ ทำให้ทีมมูลนิธิฯทุกคนมีความสุข ได้พบเด็กที่ร่าเริง ทักทายแสดงคารวะนับร้อยคน แม้เราต้องเลื่อนการเดินทางถึงสองครั้ง ครั้งแรกติดช่วงโรงเรียนมีการสอบ ครั้งที่สองติดฤดูถือศีลอด ครั้งที่สามจึงมาได้

หลังจากนั้น ครูระมันได้เล่าถึงงานสั้นๆ อิหม่ามนำสวด มีการแลกของที่ระลึก เราได้รับมอบชุดอังกะลุง ข้าวเกรียบแผ่นใหญ่ใส่กระป๋องขนมห่อกระดาษสวย(ซึ่งช่วยให้เรามีชีวิตรอดต่อมาในช่วงเย็นที่ติดอยู่บนรถ) ได้มะม่วงพันธุ์กินจุมาสามชะลอม และได้โล่(plaque) ของสมาคมครู

ผมเดินดูห้องพักครูของโรงเรียนที่มีครูรวม 11 คนอยู่ในห้องเดียวกัน ครูแต่ละคนมีโต๊ะประจำ ครูประถมเป็นครูประจำชั้น(classroom teacher) สอนทุกวิชา อีกสองคนเป็นครูสอนพลศึกษาและศาสนา ชั้นเรียนตั้งแต่ ป1-6 เด็กร่าเริง สมบูรณ์ เครื่องแบบสะอาด นักเรียนหญิงนุ่งกระโปรงแดง เสื้อขาว คลุมผม ใส่หมวกแก๊ปแดง นักเรียนชายกางเกงแดง เสื้อขาว เนคไทแดง

ห้องหนึ่งมีนักเรียนราวสามสิบคน สังเกตว่าบางห้องแบ่งนักเรียนหญิงชายคนละกลุ่มโต๊ะ บางห้องนั่งรวมกัน ถามดูได้ความว่า ช่วงเด็กประถม ศึกษาไม่กำหนด แต่เมื่อเข้าวัยรุ่นจะให้นั่งแยกเพศชาย

หญิง เด็กแต่ละคนมีกระเป๋าเป้สะพายแขวนไว้หลังห้อง มีโมบายกระดาษแขวนจากเพดานห้อง ผนังห้องติดรูปวาดของเด็ก มีชั้นวางกระปุกพลาสติกหยอดเงิน น่ารักแบบห้องเรียนเด็กเล็ก

ห้องหนึ่งเด็กกำลังเรียนศาสนา หัดคัดลายมือภาษาบาฮาสา คัดลาย มือภาษาอาหรับ นอกจากสองภาษานี้แล้ว เด็กจะรู้ภาษาชวาถิ่นคือ Sunda (Basa Sunda) ซึ่งเป็นภาษาถิ่นของชวาตะวันตก รวมทั้งภาษา อังกฤษ สรุปว่าเด็กอินโดนีเซียในชนบทชวาบนภูเขาคงรู้สี่ภาษาคือ ภาษาบาฮาสาอินโดนีเซีย ภาษาอาหรับ ภาษาSunda และภาษาอังกฤษ น่าทึ่งมากเพราะนักเรียนไทยยังยากลำบากกับเพียงสองภาษาคือไทยและอังกฤษให้ได้ดี นักภาษาศาสตร์บอกว่าเป็นภาษา Sunda เป็นภาษาตระกูลมลายู-โพลีนีเซียน มีคนใช้ภาษานี้ราว 40 ล้านคนหรือ 18% ของคนชวา มีตัวเขียน(script)ของตนเองและมีภาษาพูดท้องถิ่น(dialect)หลายแบบ ดูรูปตัวเขียนแล้วคล้ายตัวหนังสืออนุทวีปอินเดีย ที่มาของตัวเขียนน่าจะมาจากอินเดียใต้

เด็กเรียนหนังสือวิชาสามัญช่วงเช้าเวลา 0800-1100 หลังจากนั้นเรียนศาสนาถึง 1300 และกลับบ้าน ส่วนครูวิชาสามัญจะเตรียมการสอนวันต่อไป และทำงานเอกสารจนบ่ายโมงจึงกลับบ้าน โรงเรียนไม่มีอาหารกลางวันให้เด็กกิน และไม่มีมีอาหารขายในโรงเรียน ถามเพื่อนอินโดนีเซียว่าตอนบ่ายเมื่อเด็กกลับบ้านไป อยู่กับใคร ทำอะไร ได้คำตอบว่าไม่มีผู้ใหญ่อยู่ด้วย (อาจมีแม่ที่ไม่ได้ทำงาน) แต่เด็กไม่ดูโทรทัศน์

โรงเรียนประถมมีร้านสหกรณ์ขายน้ำและขนม ใช้ระบบหยิบของเอง ทอนเงินเอง

เราได้พบนักเรียนที่เรียนครูหกคนมาฝึกงานสามเดือนที่โรงเรียน ทั้งหกคนเรียนมหาวิทยาลัยท้องถิ่นชั้นปีที่สาม สามคนมาจากครอบครัวครู สองคนจากครอบครัวเกษตรกร คนหนึ่งครอบครัวพ่อค้า ก่อนขึ้นรถกลับ มีนักเรียนชายที่เรียนครูคนหนึ่งวิ่งออกมาส่ง ชี้ที่ตัวเองและพูดกับผมว่าพร้อมจะเป็น Second Encon แสดงว่าการได้รางวัลพระราชทานของครูเอนชอน ทำให้เกิดแรงบันดาลใจจริงๆ

ติดกับโรงเรียนประะถมเป็นโรงเรียนมัธยม ครูใหญ่กระตือรือล้นอยากให้ไปดู ไปถึงให้กินน้ำและของว่างที่จัดไว้ มีมันเทศต้ม มะม่วง ข้าวต้มผัด ผมกินแต่มันเทศ อยากกินมะม่วงพันธุ์กินจุ(ที่ว่ากันว่าอร่อยตั้งแต่ศาลากลางนายกเทศมนตรี) แต่ไม่เห็นมีด ไม่แน่ใจว่าต้องขยำให้เละ แล้วเจาะหัว บีบน้ำและเนื้อที่เหลวเข้าปาก เหมือนชาวอินเดียหรือคนอาฟริกันกินมะม่วงหรือเปล่า เลยไม่ได้กิน (มาถามทีหลังบอกว่าลืมเอามีดให้) ส่วนข้าวต้มผัดไม่มีไส้กล้วยหรือไส้มันอย่างไทย และไม่ใส่กระทิ จืดเทียบกับข้าวต้มผัดของไทย

นักเรียนหญิงนุ่งกระโปรงยาวน้ำเงิน ชายนุ่งกางเกงขายาวน้ำเงิน ใส่เสื้อขาว โรงเรียนมัธยมศึกษาสอนระดับชั้น 7-9 (เทียบกับไทยคือชั้นมัธยม 1-3) นักเรียนนั่งเป็นคู่ที่โต๊ะไม้คู่ แยกชายหญิงคนละโต๊ะ ห้องเรียนเรียบและSpartan ผนังว่าง ไม่มีผลงานของเด็กติดฝาห้อง ไม่ติดรูปหรือโปสเตอร์การเรียนเหมือนห้องเรียนประถม บางห้องติดรูปประธานาธิบดี บางห้องวีระบุรุษ ส่วนผนังอาคารเรียนมีคำบัญญัติศาสนาติดอยู่ทั่วไป

เด็กมัธยมร่าเริง ตื่นเต้นมาขอแสดงความเคารพ จับมือ เอามือแตะหน้าฝาก กรีดกราดสนุกสนานขอถ่ายรูปและเซลฟี่ด้วย ทั้งในและนอกห้อง ออกมาส่งนอกโรงเรียนก็ขอถ่ายรูป จับมืออีก บางคนคงจับมือกันสองครั้งสามครั้งตั้งแต่ในแถวขบวนรับ ถ่ายรูป/เซลฟี่ในห้อง ออกมาถ่ายนอกห้อง วันนั้นผมคงจับมือคนนับร้อยครั้งในสามชั่วโมง ตอนเย็นที่กินข้าวด้วยกัน ครูเฮอวินและเอนชอนบอกว่าครูและ

ชาวบ้านประทับใจที่พวกเราเป็นกันเอง จับมือกับเด็กทุกคนที่ต้องการจับมือด้วยนับร้อยคน ทุกคนทั้งเด็กและชาวบ้านอยากจับมือแสดงความเคารพและสนุกสนานกัน

ใช้เวลาอยู่ที่โรงเรียนบนเขาสามชั่วโมง กลับลงมาถึงเมืองบ่ายโมงครึ่ง ผู้อำนวยการเขตการศึกษาเลี้ยงอาหารกลางวัน อาหารมีสเต๊ะเนื้อ ไก่ย่าง(ไก่ย่างอินโดนีเซียเหมือนไก่บ้าน เนื้อไม่มากและเหนียวกว่าไก่ไทยที่เลี้ยงในโรงเรือน) ผัดจิ้มน้ำพริก(sambal) แกงปลา(ชิ้นปลาโตน่ากิน คิดว่าถ้าใส่เครื่อง ปรุงแบบไทย รสจะถูกปากเรากว่านี้) ปลาทอดราดเปรี้ยวหวาน มะม่วง ช่วงกินอาหาร ผู้ช่วยของผู้อำนวยการแสดงความจำนงค์ที่อยากพาครูไปดูงานเมืองไทย ผมแนะนำว่าให้ไปช่วงเปิดเทอม จะได้เห็นกิจกรรมในโรงเรียน

ออกจากมาจาเลงกามาจาการ์ตาเมื่อบ่ายสองโมงครึ่ง ทุกคนเพลียมาก หลับมากันในรถหมด หยุดที่พักกลางทางครึ่งชั่วโมง เข้าจาการ์ตาตรงกับชั่วโมงเร่งด่วน ช่วงห้าสิบกิโลเมตรสุดท้ายที่มีการก่อสร้างทางยกระดับ ติดตั้งแต่ห้าโมงเย็น ใช้เวลาสามชั่วโมงกับระยะทางห้าสิบกิโลเมตร ถึงโรงแรมสองทุ่มครึ่ง ผมวิเคราะห์ดูว่ารถติดมหากาพเพราะอะไรบ้าง ปรากฏว่ามาจากหลายอย่าง ทั้งรถชะลอผ่านด่านเก็บเงิน จราจรลดช่องทางช่องวิ่งลดจาก 5-10 ช่องเหลือเพียงสามสี่ช่อง ถนนหักโค้งไปมาเพราะกำลังสร้างทางยกระดับ ผิวถนนไม่เรียบจากการการก่อสร้าง ขาไปมาจาเลงกาเมื่อวานนี้ใช้เวลาสามชั่วโมงครึ่ง ขากลับวันนี้หกชั่วโมงกว่า คนอินโดนีเซียทรหดจริงๆ สงสัยว่าถ้าปวดท้องปัสสาวะอุจจาระ เจ็บป่วยขึ้นมา จะทำอย่างไร รถติดกันเป็นแพจริงๆ ไม่มีทางออกเลย ได้ขอให้เปิดกระป๋องข้าวเกรียบที่ได้จากโรงเรียนเอาออกมาแจกกันกิน เพราะหิวกันตาลาย แม้หิวน้ำก็ไม่ดื่มกันมาก เพราะถ้าต้องการเข้าห้องน้ำ ไม่มีปัญญาหยุดที่ไหนเลย

วันอังคารที่ 7 สิงหาคม 2561

ตอนเช้าออกจากโรงแรมCity Park เพื่อไปพบปลัดกระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรม – Ministry of Education and Culture Dr.Didik Suhardi โรงแรมอยู่ใกล้กระทรวงศึกษาธิการและสนามกีฬาแห่งชาติ Senayan ตามถนน เห็นจักรยานยนต์รับจ้าง “โกเจก-Gojek” โกเจกเป็นเหมือนGrabที่ใช้มอเตอร์ไซด์ เหมือนวินมอเตอรไซด์กรุงเทพที่เกิดขึ้นเพราะรถติดมาก ทั้งนี้วินมอเตอร์ไซด์ในไทยเจ้าของหรือคนคุมคิว เรามักได้ยินกันว่าเป็นผู้มีอิทธิพล แต่โกเจกเป็นธุรกิจstart up มีการจัดระบบ โกเจกรับทำทุกอย่าง ทั้งคว้าคนออกจากรถยนต์ที่ติดออกไปส่งตามที่ต่างๆ รับจ้างซื้อของ คนขับใส่เสื้อแจ๊กเก็ตเขียว มีชื่อติดหลังพร้อมตราสายอากาศว่า “Go (รูปสายอากาศ) jek” รวมทั้งรูปขนคน ขนของ ตะกร้าเข็นในซุปเปอร์มาร์เกต

โกเจก - มอเตอร์ไซด์บริการในจาการ์ตา และบัสเลน

จากข้อมูลวิกิ Gojek /GO-RIDE เป็นstart up ตั้งปี 2553 มีความสำเร็จสูง เมื่อกุมภาพันธ์ 2561มีมูลค่าตามตลาดหลักทรัพย์ 5 พันล้านดอลล่าร์ ทำบริการหลายอย่างนอกจากมอเตอร์ไซด์ที่มีรถมากกว่า 1 ล้านคัน, GO-PAY เป็น e-money transaction, GO-CAR, GO-FOOD ส่งอาหารให้ร้านมากกว่า 150,000 ร้านทั้งประเทศ, GO-MART เป็น app-based ขายของ grocery เป็นต้น

เพราะรถยนต์มากในจาการ์ตา ขณะนี้บางพื้นที่กำหนดให้รถทะเบียนคู่วิ่งวันคู่ ทะเบียนคี่วิ่งวันคี่ นอกจากนั้นมีช่องเฉพาะรถประจำทาง(bus lane) ที่บ้านเรามีในถนนพระรามสาม ช่องเฉพาะรถประจำทางทาสีบนพื้นถนน และมีกำแพงเตี้ยกั้น

กระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรม

ปี 2559 ผมได้เคยพบปลัดกระทรวง Dr. Suhardi มาแล้วเมื่อมาพบครูรางวัลพระราชทานครั้งแรก นอกจากปลัดกระทรวงแล้ว เราได้พบ Dr. Suharti, Bureau Head of Planning and International Cooperation

ก่อนการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความเห็น ได้เปิดวิดิโอภาษาบาฮาสาแนะนำมูลนิธิฯ ครูเฮอวิน ฮามิด และครูเอนชอน ระมัน ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการฯ ดู

ประเด็นสำคัญของการแลกเปลี่ยนความเห็น มีดังนี้

ก) อินโดนีเซียสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ ที่ทรงพระราชทานรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี พระราชานุเคราะห์ทางการเงินแก่โรงเรียนในพระราชานุเคราะห์ในอินโดนีเซียและมูลนิธิต่างๆ

พบปลัดกระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรมอินโดนีเซีย Dr. Suhardi คนที่ห้าจากซ้ายมือ

ข) ตามบันทึกความร่วมมือทวิภาคี 2559 ที่ลงนามที่เมืองยอคจาการ์ตา (2016 Yogyakarta MOU) เรื่องภาษา อินโดนีเซียจะส่งครูไปสอนภาษา Bahasa ในโรงเรียนไทย และจะส่งครูไปมากขึ้น

: ตามบันทึกความร่วมมือทวิภาคี (Education MOU) ที่หมดอายุไปตั้งแต่ 2560 อินโดนีเซียต้องการต่อ ให้ครอบคลุมทุกระดับตั้งแต่เด็กเล็ก การศึกษาพื้นฐาน อุดมศึกษา และวัฒนธรรม

: ขณะนี้งานอุดมศึกษาโอนจากกระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรม ไปอยู่กระทรวงวิจัยและเทคโนโลยี แต่อินโดนีเซียยังต้องการความร่วมมือด้านอุดมศึกษาต่อไป

: fellowship ที่ให้คนไทยมาเรียนภาษา (และอื่นๆ) ในปีที่แล้ว มีผู้รับทุนมากว่าสามสิบคน ฝ่ายอินโดนีเซียอยากให้มีการแลกเปลี่ยนคนรุ่นเยาว์มากขึ้น

ฝ่ายไทยได้ให้ข้อมูลและความเห็นดังนี้

ก. ความร่วมมือของสองประเทศระดับอุดมศึกษา สามารถทำผ่านที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย(ทปอ.)ได้ด้วย เพราะมีความร่วมมืออยู่บ้างแล้วระหว่างมหาวิทยาลัยโดยตรง ทั้งนี้ดร.พินิติจะให้ข้อมูลทปอ.ต่อไป

ข. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯเป็นประธานมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามพระราชดำริ ฯ อาจารย์ทินสิริและอาจารย์กฤษณพงศ์เป็นกรรมการมูลนิธิฯด้วย มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศฯ มีกิจกรรมสองด้านหลักที่อาจเชื่อมกับอินโดนีเซีย คือ

: การใช้ไอทีในโรงเรียนชนบทห่างไกล ในกลุ่มคนต้องการการศึกษาพิเศษ เช่น โรงเรียนปอเนาะ คนพิการ ผู้ต้องขัง เยาวชนในสถานพินิจ เป็นต้น

อาจารย์ทินสิริรับผิดชอบอยู่โครงการพัฒนาโรงเรียนปอเนาะ จึงมีความเป็นไปได้ที่อินโดนีเซียอาจมีกิจกรรมกับกลุ่มโรงเรียนปอเนาะ อาจารย์ทินสิริจะลองประสานต่อไป

: การแลกเปลี่ยนนักวิทยาศาสตร์และนิสิตนักศึกษา ขณะนี้มูลนิธิเทคโนโลยี สารสนเทศ ฯ ทำกิจกรรมกับประเทศและองค์กรวิทยาศาสตร์ชั้นนำในยุโรป (อาทิ องค์การ CERN ของ EC, องค์การ DAISYของเยอรมันนี) และประเทศเอเซียเช่น จีน เกาหลี สิงคโปร์

อาจารย์กฤษณพงศ์เห็นว่ามูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศ ฯ อาจมีการวิจัยวิทยาศาสตร์ การแลกเปลี่ยนนักวิชาการและนักศึกษาอุดมศึกษา กับประเทศอาเซียนอื่นเช่นอินโดนีเซียด้วย จะลองประสานดู

ในส่วนตัว อาจารย์กฤษณพงศ์เห็นว่า

ก) อินโดนีเซียเป็นประเทศมุสลิมที่ไม่ใช้กฎหมายศาสนาเป็นหลักในการปกครอง (Secular country) น่าจะมีแบบปฏิบัติที่เป็นประโยชน์กับไทยได้บ้าง

ข) ความร่วมมือระหว่างอินโดนีเซียและไทย นอกจากเป็นทวิภาคีระหว่างรัฐ (G-G) อาจผ่านมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี และมูลนิธิเทคโนโลยี สารสนเทศ ฯ ตามพระราชดำริ ฯ เป็นอีกสองรูปแบบคือรัฐกับองค์กรพัฒนา(G – Foundation) หรือคนต่อคน (P –P)

ขากลับออกมาจากกระทรวงศึกษาธิการ เห็นคนมาติดต่องาน มีระบบcounter service และแจกบัตรคิว มีจอดิสเพลย์ขนาดใหญ่แสดงเลขคิวเมื่อถึง ไม่ต้องตะโกนเรียก ดูแล้วเรียบร้อยดี ไม่เห็นมีระบบแบบนี้ในการติดต่อหน่วยงานราชการไทย

สถานเอกอัครราชทูตไทย

เนื่องจากท่านเอกอัครราชทูตทรงพล สุขจันทร์ ไปร่วมประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศที่บาหลี จึงได้พบท่านอัครราชทูตที่ปรึกษาวิภา สุขีลาภ ทีมมูลนิธิฯได้ให้ข้อมูลเรื่องมูลนิธิฯพร้อมเอกสาร

ท่านอัครราชทูตที่ปรึกษาให้ข้อมูลว่า

ก. กลุ่มสยามซีเมนต์SCG ให้ทุนนักเรียนอินโดนีเซียเรียนในประเทศ 400 ทุน โดยให้แก่เด็กในที่พื้นที่ตั้งโรงงาน ขยายทุนถึงอุดมศึกษา 30 ทุน

ข. เด็กไทยที่มาเรียนอินโดนีเซีย จะผ่านกลไกศอบต. เด็ก 80% จะมาเรียนศาสนา ไม่ได้เรียนวิชาโลก การหางานเมื่อกลับไปไทยจะทำได้จำกัด

ผมเห็นว่าถ้าประเทศไทยสามารถส่งครูและเด็กอุดมศึกษามาอินโดนีเซียผ่านโครงการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ น่าจะเก็บเกี่ยวความรู้วิชาการอื่นที่อินโดนีเซียมีความสามารถ นอกเหนือจากการเรียนด้านศาสนาเท่านั้น ส่วนความตื่นตัวของนักเรียนอินโดนีเซียในการไปศึกษาที่ประเทศไทยมีสูง มีผู้ไปเรียนมหาวิทยาลัยไทยมาก เช่นที่พระจอมเกล้าธนบุรี มีนักศึกษาอินโดนีเซียระดับบัณฑิตศึกษาปีละ 20-30 คน

อาจารย์ชวินให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า นักเรียนไทยจะมาเรียนที่อินโดนีเซียได้น้อย เพราะวิชาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยอินโดนีเซียมีจำนวนน้อย อาจารย์เคยส่งนักศึกษามาแลกเปลี่ยน วิชาที่อินโดนีเซียประกาศว่าสอนเป็นภาษา อังกฤษ เวลาจริงก็สอนเป็นภาษาบาฮาสา

อาจารย์ทินสิริและผมเห็นว่า โรงเรียนปอเนาะที่ได้รับพระราชานุเคราะห์ตามโครงการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศ ฯ อาจเชิญครูรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีจากอินโดนีเซียและมาเลเซียไปทำกิจกรรมด้วย เพราะใช้ภาษาบาฮาสาเหมือนกัน มีรากฐานวัฒนธรรมมุสลิม ไปทำworkshop การใช้ไอซีทีในการสอน การทำ global classroom การเรียนวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การสอนวัฒนธรรม

การประชุมวิชาการย่อย (Mini Seminar)

เพื่อแนะนำครูรางวัลพระราชทานอินโดนีเซียแก่หน่วยงานอินโดนีเซียและแก่สังคม มูลนิธิฯ ได้ขอความอนุเคราะห์ใช้สถานที่ของสถานเอกอัครราชทูตไทยจัดสัมมนาครึ่งวัน ให้ผู้ได้รับรางวัลพระราชทานชาวอินโดนีเซียสองคน มาบรรยาย ถึงกิจกรรมที่ทำหลังการได้รางวัลพระราชทานให้ผู้เกี่ยวข้องในอินโดนีเซียทราบ รวมทั้งระดมสมองหาแนวทางสนับสนุนการทำงานของครูรางวัลพระราชทานกับทุกฝ่ายในอินโดนีเซีย

ผู้เข้าร่วมได้แก่ ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ, SEAMEO Secretariat Director, ผู้บริหาร SEAMEO centers ที่ตั้งในอินโดนีเซีย (อาทิ *SEAMOLEC* ด้านการเรียนทางไกล - Open Learning, *BIOTROPH* - ชีววิทยาเขตร้อน, *QIPTEP in Mathematics* การพัฒนาคุณภาพครูและบุคคลากรด้านการศึกษาคณิตศาสตร์, *QIPTEP in Language* การพัฒนาฯด้านภาษา, *QIPTEP in Science* การพัฒนาฯด้านวิทยาศาสตร์, *CECCEP Early Childhood Care Education and Parenting* การพัฒนาด้านการศึกษาเพื่อดูแลเด็กปฐมวัยและการเป็นพ่อแม่, ผู้แทน UNESCO Regional Office, สื่ออินโดนีเซีย, นักธุรกิจไทยในอินเซีย รวมทั้งครูเฮอวิน ครูเอนชอน ระมัน จากอินโดนีเซีย และครูไซนุดดิน จากมาเลเซีย

ซีมีโอเป็นองค์การระหว่างประเทศส่วนภูมิภาคของรัฐมนตรีด้านการศึกษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2508 มีสมาชิก 3 ประเภทคือ *ประเภทแรกคือรัฐสมาชิก* ได้แก่ อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม กัมพูชา บรูไนดารุสซาลาม เมียนมาร์ และติมอร์-เลสเต เข้าเป็นสมาชิกล่าสุด *ประเภทที่สอง สมาชิกสมทบ 8 ประเทศ*คือ ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ คานาดา เยอรมันนี เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ สเปน และ *ประเภทที่สาม สมาชิกสมทบประเภทองค์การ* ซีมีโอได้จัดตั้งศูนย์ ภูมิภาค(Regional Centers) ขึ้นในประเทศสมาชิก หน่วยงานเหล่านี้ มีเจ้าหน้าที่จัดการฝึกอบรมและวิจัย จัดการประชุมทางวิชาการ จัดพิมพ์เอกสารและรายงาน ต่าง ๆเพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนา ในด้านวิชาการและความรู้ความสามารถที่จะนำมาใช้พัฒนาประเทศสมาชิกขององค์การซีมีโอซึ่งอยู่ในภูมิภาคเดียวกัน

ท่านอัครราชทูตที่ปรึกษาได้กล่าวเปิดงาน พูดถึงบทบาทการศึกษาที่สร้างคน สร้างเศรษฐกิจการลงทุนการศึกษาเป็นการลงทุนที่ฉลาด(smart investment) เพราะครูสร้างคนรุ่นต่อไป ครูเก่งจะสร้างคนเก่ง การสัมมนานี้จะช่วยขยายผลให้ตระหนักถึงบทบาทของครูดี นอกจากนั้นอินโดนีเซียและไทยมีความร่วมมือกว่า 20ปี ด้านเกษตร การศึกษา ผ่านกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ(ไทก้า)

หลังจากเปิดงาน มูลนิธิฯได้ให้ผู้เข้าประชุมดูวิดิโอ แนะนำรางวัล ครูเฮอวิน ครูเอนชอน ตามด้วยการบรรยายของครูเฮอวิน ครูเอนชอน ครูไซนุดดิน Dr. Gatot – Director, SEAMEO Secretariat และอภิปรายทั่วไป

ผู้เข้าประชุมmini seminar มาจากกระทรวงศึกษาธิการอินโดนีเซีย Director, SEAMEO Secretariat ศูนย์ต่าง ๆภายใต้องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Ministers of Education Organization -SEAMEO - ซีมีโอ) ยูเนสโก และผู้สื่อข่าวท้องถิ่น

ครูเฮอวิน ครูไซนุดดิน ครูเอนชอน บรรยายที่mini seminar

การบรรยายของครูเฮอวิน ฮามิด

ครูเฮอวินใช้หัวข้อการบรรยายว่าเป็น “Instructor, Presentor, Speaker” ครูเล่าประวัติว่าอายุ 36 ปี สอนหนังสือมา 11 ปี เป็นหัวหน้าหมวดวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนมัธยมต้น พูดถึงรางวัลที่ได้รับก่อนรางวัลพระราชทาน บอกว่าหลังได้รับรางวัลพระราชทานเหมือนเป็นดารา เรื่องที่ไปสอนไปบรรยายมีหลากหลาย เช่น ไอซีทีในห้องเรียน, Computer Based Training, Android in Vocational Education, การเรียนและคอมพิวเตอร์กับSmart City, STEM and computer, Digital literacy/learning,

นอกจากนั้นได้รับเชิญเป็น national jury, physics teachers, ผู้บรรรยาย Online Webinar of SEAMOLEC, การประชุมวิชาการระหว่างประเทศ, การสัมภาณ์ทีวีท้องถิ่นและระดับประเทศ

การอยู่ในสภาพที่มีชื่อเสียง มีคนรู้จัก(visibility) ก็ต้องมีความรับผิดชอบaccountability มีการเรียนรู้ใหม่ตลอดเวลา เมื่อปี 2560 ครูเฮอวินได้รับเลือกเป็นบุคคลตัวอย่างแห่งประเทศอินโดนีเซีย -2017 National Icon of Achievement คนเดียวทางด้านการศึกษา การได้รางวัลพระราชทานสามารถกระตุ้นและดลใจ (inspire)คนได้มาก

ขณะนี้ยังคิดกิจกรรมในห้องเรียน(classroom activities)ใหม่ เช่น

: สื่อการเรียนใหม่ ทดลองใช้Augmented Reality (AR) เด็กชอบมาก

: การสอนที่ใช้ทั้งสื่อไอซีที และสิ่อธรรมดา(non-ICT)

: STEM integration ใช้ตัวอย่างใกล้ตัว สิ่งที่เด็กสนใจเช่น robotic arms ที่มีคนดู130 k views

มีการอภิปรายและคำถาม ว่าความสำเร็จจะกระตุ้นเพื่อนครูได้หรือไม่ การใช้ตัวอย่างใกล้ตัวใน STEM ไม่ปฏิเสธการใช้เทคโนโลยี แต่ครูต้องประเมินความ ถูกต้องเหมาะสมของสื่อดิจิตัลที่เด็กเข้าถึง

Dr. Gatot – Director, SEAMEO Secretariat ได้ขอให้ครูเฮอวินทำกิจกรรม STEM program ผ่านศูนย์การเรียนออนไลน์ของซีมีโอ(SEAMEO SEMOLEC) ด้วย

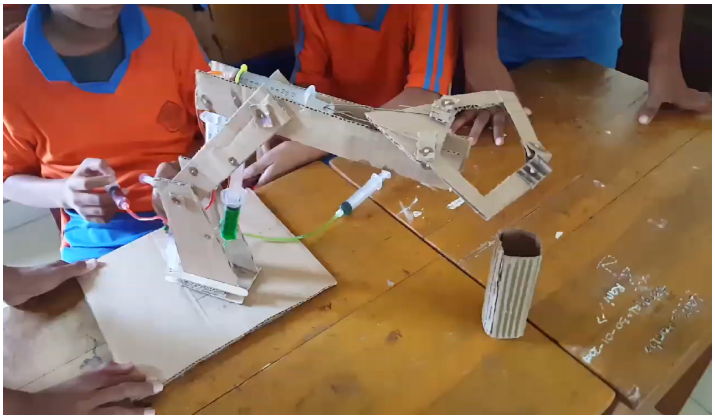

รับรางวัล 2017 National Icon of Achievement แขนหุ่นยนต์ในการสอน STEM integration

การบรรยายของครูเอนชอน ระมัน

ครูเอนชอนพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ชัด ส่วนเนื้อความในสไลด์เป็นบาฮาสา ผมจึงจับความได้ยาก ครูบอกว่าอายุ 42 ปี ขณะนี้สอนระดับประถม ต้องสอนทุกวิชา ครูอินโดนีเซียระดับประถมเป็นครูประจำชั้น (classroom teacher) ต้องสอนได้ทุกวิชา ถ้าเป็นระดับมัธยม ครูจะเป็นครูเฉพาะวิชา(subject teacher) ครูเอนชอนมีผลงานในการเขียนบทความวิชาการ หนังสือ วาดรูป เพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและภาษาถิ่น

หลังได้รับรางวัลพระราชทาน ได้เป็นวิทยากรสัมมนาระดับพื้นที่ระดับ ประเทศ และเป็นวิทยากรให้ซีมีโอ

นอกจากนั้น ครูได้รับรางวัล best teacher จากมหาวิทยาลัยในพื้นที่

ครูกำลังสอนให้เด็กเขียนหนังสือและตีพิมพ์ " One Student One Book" ในการเขียนหนังสือโดยนักเรียน ได้ทดลองใช้ซอฟท์แวร์ Speech-to-Text ให้เด็กพูดภาษาบาฮาสา ซอฟท์แวร์เปลี่ยนเป็นตัวเขียน

ในการอภิปราย Dr. Gatot เสนอใช้ซอฟท์แวร์ Voice to Text ที่ดีเพื่อช่วยเด็ก

การบรรยายของ Dr. Gatot Priowirjanto

Dr. Gatot เป็นผู้อำนวยการ SEAMEO Secretariat รู้จักประเทศต่างๆ ดี เป็นผู้มีมีความรู้ประสบการณ์ และ connectionสูง เพราะต้องดูลแลกลไกศูนย์ซีมีโอ 26 แห่ง ได้ให้แนวคิดสำคัญคือ

: โหมดของ Learning evolution มีได้หลายแบบทั้ง Apprentice centered, Teaching centered, Learning centered, Relationship centered

: การเรียนรู้ต้องหาวิธีที่เกิด synergy, low cost, high impact ไอทีน่าจะเป็นเครื่องมือสำคัญ

:บริษัทไทยในอินโดนีเซีย เช่น CP, SCG, Kbank, Bangkok Bank, Ban Pu ใช้ 2-6 % ของกำไร ทำกิจกรรม CSR ต้องการโปรเจ้คดีในการขอสนับสนุนจากบริษัทเหล่านี้

: เสนอมูลนิธิฯและซีมีอโอร่วมกันทำแผน 3-5 ปี ตัวอย่างกิจกรรมอาจเป็นopen and online education ผ่าน SEAMOLEC โดยใช้ครูรางวัลพระราชทานในอินโดนีเซีย(และอื่นๆ) ส่งสัญญาน (broadcast)1-2 ชั่วโมงต่ออาทิตย์ ต้องใช้ไอซีทีเพื่อ on the job training, skills development, พูดถึง video cameras ที่ให้ครูรางวัลพระราชทานในการทำงาน

: 3 impossible points - Against god, Eat your hand, Taste agreement

การบรรยายของครูไซนุดดิน ซากาเรีย

ครูไซนุดดินเปิดวิดิโอหนึ่งนาฑีแนะนำตัวเอง ตั้งชื่อวิดิโอว่า "Dare to be different – กล้า/อาจหาญที่จะแตกต่าง" ทำได้ดีมาก กระชับ เร็ว มีสาระ เหมือน "Start up pitching" สมกับเป็นครูศตวรรษที่ 21

ครูไซนุดดินบอกว่า"งานดีต้องทำให้ดี" ซึ่งนัยยะว่า ครูขยายผลงานดีได้โดยไม่เป็นภาระ (Best means something teachers can duplicate without costs)

ครูเล่าถึงการทำโครงการเพื่อนร่วมโลกาภิวัตน์ (Global partners) มีสามโปรแกรมคือ Kudo in classroom, e-mentor e-mentee, Skype in classroom มีการติดต่อกับ 21 โรงเรียนทั่วโลกในสิบกว่าประเทศ นักเรียนทำโครงงานที่สนใจ จัดการเอง ผ่านระบบไอซีที เด็กต้องการข้อมูลที่เร็วและสนุก (fast and fun)

ครูพูดถึง 21st century learning skills หกประการที่เด็กควรพัฒนา ใช้เงินรางวัลพระราชทานทำ "ศูนย์การเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21(21st Century Learning Center) " ในโรงเรียนของครูเอง เด็กนักเรียนของครูไซนุดดินเข้ามาใช้ห้องนี้ ติดต่อกับคนรอบโลก ผมไปพบครูไซนุดดินเมื่อไปเยี่ยมครูรางวัลสมเด้จเจ้าฟ้ามหาจักรีครั้งแรกในปี 2559 มีความประทับใจในวิสัยทัศน์และความคิดริเริ่มของครูไซนุดดินมาก และมีโอกาสเห็นศูนย์การเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21

นักเรียนของครูไซนุดดินทำโครงการกับ 2 โรงเรียนไทยคือ โรงเรียนแม่ริมวิทยาคม โรงเรียนปทุมวิลัย โรงเรียนแม่ระแมง ในประเทศอาเซียนนอกจากไทย นักเรียนครูไซนุดดินมีโครงการกับบรูไน, เมียนมาร์ ทั่วโลกมีโรงเรียนเป็นเครือข่าย (global partners) 22 แห่ง

ครูไซนุดดินในศูนย์การเรียนรู้ศตวรรษที่ 21

ประเทศทั่วโลกที่ทำโครงการกับครูไซนุดดิน

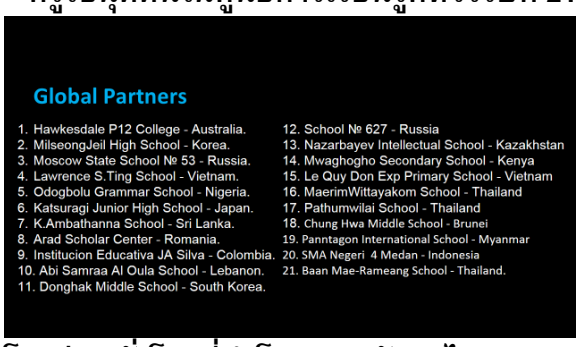

โรงเรียนทั่วโลกที่ทำโครงการกับครูไซนุดดิน

โครงการนวัตกรเยาวชนอาเซียน

โครงการหัตถกรรมพื้นบ้านอาเซียน

ครูไซนุดดินทำโครงการกับโรงเรียนแม่ริมวิทยาคม

ครูไซนุดดินทำโครงการกับโรงเรียนปทุมวิไล โรงเรียนแม่ระแมง แม่ระมาด

แนวทางของโครงการที่ทำ มีสองเรื่องหลัก (theme) คือ **“ASEAN young innovators – นวัตกรรมเยาวชนอาเซียน”** มีนักเรียนมาเลเซีย 19 คน อินโดนีเซีย(จากเมือง Medan) 19 คน ไทย(จากอำเภอแม่

สอด) 38 คน รวม 56 คน เด็กแนะนำตัวเองผ่านFacebook ตกลงจับกลุ่มเอง ทำสิ่งประดิษฐ์ใหม่ง่ายๆ ครูไซนุดดินได้แสดงวิดิโอคลิปตัวอย่างการทำลูกข่างจากฝาขวดพลาสติก เด็ก 56 คนทำลูกข่าง ได้ลูกข่างที่ต่างกัน 56 แบบ สิ่งที่สำคัญคือเด็กได้เรียนรู้การทำงานด้วยมือ เรียนรู้จากกันและกัน เสร็จแล้วมีคลิปใส่ไว้ใน You Tube ทั้งครูและนักเรียนmotivate ได้ยกตัวอย่างโรงเรียนไทยที่แม่สอดที่ไม่มีไฟฟ้า ไม่มีอินเทอเนต แต่เด็กก็ขวนขวายติดต่อกัน ขี่มอเตอรไซด์ไปบนภูเขาหาที่ส่งสัญญานอินเทอเนตได้ หรือครูเอามาส่งที่บ้านในตัวอำเภอ ที่ห่างจากโรงเรียนไปสามชั่วโมง อีกเรื่องหลักหนึ่งคือ “**ASEAN traditional handicraft – หัตถกรรมพื้นบ้านอาเซียน”** เป็นการทำหัตถกรรมพื้นบ้าน แทนสิ่งประดิษฐ์

หลังจากการบรรยาย มีการอภิปราย/เสนอความเห็น ประสานโดย Dr. Abi Director- SEAMOLEC และอาจารย์ทินสิริ มีข้อสรุปสำคัญคือ

1.ผู้แทนUNESCOพูดถึงวัน International Literacy Day (8 กันยายน) อยากเห็นการเชื่อมเทคนิคดิจิตัลกับการพัฒนาทักษะ ความสำคัญของการพัฒนา global citizenship (บางแห่งเรียก character education)

2. ในการสร้าง partnership มีขีดจำกัด (Constraints) ที่ต้องคำนึง เช่น วิธี(strategy) ผู้เกี่ยวข้อง (stakeholders) ทรัพยากร(resources) วิธีทำให้เกิดผล(models for delivery)

3. Dr. Gatot ให้ข้อคิดว่าต้องทำงานด้วยกัน(ทำคนเดียว ทำได้เร็ว ทำด้วยกัน ทำไปได้ไกล - Work alone fast, work together further)

4. ครูรางวัลพระราชทานสามคนที่บรรยายวันนี้ เป็นต้นแบบขยายผลในระดับชาติ ศูนย์ซีมีโอควรให้ครูทั้งสามคน เป็นวิทยากรบรรยาย, เป็นmaster trainer รวบรวมสิ่งที่ทำและจัดให้อยู่ online

5. ให้สิ่งที่ครูสามคนทำ “go viral” ใช้ Instagram ช่วย

6. การทำงานกับไทย ครูสามคนอาจทำโครงการกับโรงเรียนปอเนาะ 9 แห่งในภาคใต้ ตกลงกับซีมีโอว่าจะทำแผนงานร่วมกันปลาย 2561

7. ครูสามคนอาจช่วยงาน UNESCO ในฟิลิปปินส์และติมอร์

การประชุมmini seminar ผมเห็นว่าได้ประโยชน์ เพราะทำให้มูลนิธิฯและครูรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีเป็นที่รู้จักในวงกว้างขึ้นในอินโดนีเซียโดย เฉพาะองค์กรภูมิภาคคือซีมีโอที่ขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งมีกลไกความร่วมมือที่มูลนิธิฯและศูนย์ของซีมีโอควรพัฒนา และมีข้อเสนอแนะที่มูลนิธิฯ และครูรางวัลพระราชทานจะทำงานกับองค์กรระหว่างประเทศได้เพิ่มขึ้น

เอกอัครราชทูตและผู้แทนถาวรประจำอาเซียน

ตอนเย็นหลังจากมินิสัมมนาที่สถานเอกอัครราชทูตไทย ทีมจากมูลนิธิฯได้พบท่านเอกอัครราชทูตและผู้แทนถาวรประจำอาเซียน-ภาสพร สังฆสุบรรณ์ ผมได้แจ้งท่านเอกอัครราชทูตว่า

: มูลนิธิฯจะขอส่งข้อมูลการทำงานให้คณะผู้แทนถาวร

: มูลนิธิฯจะแสวงความร่วมมือผ่านกรอบอาเซียน นอกจากการทำงานกับประเทศของครูรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีด้วย

: การเชิดชูครูและการมีกิจกรรมร่วมด้านครู การศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นเรื่องที่ไทยควรแสดงบทบาทนำ เพราะเป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือด้านสังคมซึ่งเป็นหนึ่งในความร่วมมือสามด้าน(Three Pillars)ของอาเซียน ทั้งสังคมอาเซียนมีความเข้าใจ รู้จัก และเห็น visibility ความร่วมมืออีกสองด้านคือ ด้านการเมืองและความมั่นคง(political-security) ด้านเศรษฐกิจ(economic) และมากกว่าด้านสังคมและวัฒนธรรม(socio-cultural)

การที่ประเทศไทยจะเป็นประธานอาเซียนประเทศต่อไปในปี 2562 ควรเป็นโอกาสดีที่จะผลักดัน
